

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

6 juin 2023

PROJET DE LOI

**transposant la directive 2019/713
du Parlement européen et du Conseil
du 17 avril 2019 concernant la lutte
contre la fraude et la contrefaçon
des moyens de paiement
autres que les espèces et remplaçant
la décision-cadre 2001/413/JAI du Conseil**

Sommaire**Pages**

Résumé	3
Exposé des motifs	4
Avant-projet de loi	17
Analyse d'impact	20
Avis du Conseil d'État	34
Projet de loi	38
Tableau de correspondance directive – projet de loi	43
Tableau de correspondance projet de loi – directive	45
Coordination des articles	47

**LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À
L'ARTICLE 51 DU RÈGLEMENT.**

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

6 juni 2023

WETSONTWERP

**tot omzetting van Richtlijn 2019/713
van het Europees Parlement en de Raad
van 17 april 2019 betreffende
de bestrijding van fraude
met en vervalsing van niet-contante
betaalmiddelen en ter vervanging
van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad**

Inhoud**Blz.**

Samenvatting	3
Memorie van toelichting	4
Voorontwerp van wet	17
Impactanalyse	27
Advies van de Raad van State	34
Wetsontwerp	38
Concordantietabel Richtlijn – wetsontwerp	44
Concordantietabel wetsontwerp – Richtlijn	46
Coördinatie van de artikelen	52

**DE URGENTIEVERKLARING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 51 VAN HET REGLEMENT.**

09657

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 6 juin 2023.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 6 juin 2023.

De regering heeft dit wetsontwerp op 6 juni 2023 ingediend.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 6 juni 2023 door de Kamer ontvangen.

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
Les Engagés	: Les Engagés
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant – Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de nummering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurd papier)

RÉSUMÉ

Ce projet de loi vise à transposer de manière entière et détaillée la directive 2019/713 du Parlement européen et du Conseil du 17 avril 2019 concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces et remplaçant la décision-cadre 2001/413/JAI du Conseil.

En effet, le Code pénal belge actuel contient des dispositions générales couvrant les articles 3 à 7 de la directive 2019/713. Toutefois, ces dispositions ne sont pas toujours très précises. Par exemple, il n'y a pas de distinction entre les moyens de paiement en espèces et les moyens de paiement autres qu'en espèces.

Avec ce projet, les définitions et dispositions pertinentes de la directive sont ainsi expressément inscrites dans le code pénal actuel.

SAMENVATTING

Dit ontwerp van wet beoogt om Richtlijn 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad, volledig en gedetailleerd om te zetten.

In het huidige Belgische Strafwetboek staan immers algemeen geformuleerde bepalingen die de artikelen 3 t.e.m. 7 van Richtlijn 2019/713 omvatten. Deze bepalingen zijn evenwel niet altijd even gespecificeerd. Zo wordt er bijvoorbeeld geen onderscheid gemaakt tussen contante en niet-contante betaalmiddelen.

Vandaar worden de desbetreffende definities en bepalingen uit de Richtlijn met dit ontwerp uitdrukkelijk ingeschreven in het huidig Strafwetboek.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

EXPOSÉ GÉNÉRAL

1° Contexte de la loi

Ce projet de loi a pour objet de transposer en droit interne la directive 2019/713 du Parlement européen et du Conseil du 17 avril 2019 concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces et remplaçant la décision-cadre 2001/413/JAI du Conseil, ci-après dénommée “la directive”.

La fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces constituent des menaces pour la sécurité en ce qu’elles permettent notamment de financer la criminalité organisée et par conséquent, le développement d’autres activités criminelles comme le terrorisme, le trafic de stupéfiants et la traite des êtres humains. Elles entravent également le marché unique en sapant la confiance des consommateurs et en causant un préjudice grave.

Pour faire face à ces phénomènes, une décision-cadre avait été élaborée au sein de l’Union Européenne en 2001 afin de s’assurer que la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces soient reconnues comme des infractions pénales et fassent l’objet de sanctions effectives, proportionnées et dissuasives dans tous les états membres. Il s’agit de la décision-cadre 2001/413/JAI du 28 mai 2001 concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces (ci-après dénommée “la décision-cadre”).

Cependant, en 2015, il est reconnu dans l’Agenda européen sur la sécurité que la décision-cadre 2001/413/JAI ne reflète plus les réalités actuelles et est insuffisante pour faire face aux nouveaux défis et aux développements technologiques tels que les monnaies virtuelles et les paiements mobiles.

Lors d’une évaluation de 2017 de la décision-cadre, trois problèmes ont pu être identifiés. Premièrement, certaines infractions relatives à la fraude aux moyens de paiement autres que les espèces ne peuvent pas faire l’objet d’enquêtes ou de poursuites effectives en raison du cadre juridique en vigueur. Deuxièmement, certaines infractions ne peuvent pas faire l’objet d’enquêtes ou de poursuites effectives en raison d’obstacles opérationnels tels qu’un long délai pour obtenir des informations dans les

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE TOELICHTING

1° Context van de wet

Dit wetsontwerp beoogt de omzetting in Belgisch recht van Richtlijn 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad, hierna “de Richtlijn” genoemd.

Fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen vormen een bedreiging voor de veiligheid aangezien zij met name de financiering van georganiseerde criminaliteit mogelijk maken en daardoor ook de uitbouw van andere criminele activiteiten, zoals terrorisme, handel in verdovende middelen en mensenhandel. Tevens belemmeren dat soort fraude en vervalsing de eengemaakte markt aangezien het consumentenvertrouwen wordt aangetast en er zware verliezen worden veroorzaakt.

Om die fenomenen tegen te gaan, werd in 2001 een kaderbesluit uitgewerkt binnen de Europese Unie om ervoor te zorgen dat fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen worden erkend als strafbare feiten, en dat er in alle lidstaten doeltreffende, evenredige en afschrikkende straffen tegenover staan. Het gaat om Kaderbesluit 2001/413/JBZ van 28 mei 2001 betreffende de bestrijding van fraude en vervalsing in verband met andere betaalmiddelen dan contanten (hierna “het Kaderbesluit” genoemd).

In 2015 werd in het kader van de Europese veiligheidsagenda evenwel erkend dat Kaderbesluit 2001/413/JBZ niet langer up-to-date was en evenmin nog volstond om het hoofd te bieden aan de nieuwste uitdagingen en technologische ontwikkelingen, zoals virtuele munten en mobiele betalingen.

Bij een evaluatie van het Kaderbesluit in 2017 kwamen drie pijnpunten aan het licht. Ten eerste kunnen bepaalde strafbare feiten met betrekking tot fraude met niet-contante betaalmiddelen niet doeltreffend worden opgespoord of vervolgd vanwege het geldende juridische kader. Ten tweede kunnen bepaalde strafbare feiten niet doeltreffend worden opgespoord of vervolgd vanwege operationele belemmeringen, zoals een lange termijn voor het verkrijgen van informatie in het kader van de

demandes de coopération transfrontière. Troisièmement, les criminels profitent des lacunes en termes de prévention pour commettre des fraudes.

Aussi, la directive a été élaborée afin de compléter et d'actualiser la décision-cadre. Outre le renforcement de la sécurité et le soutien au marché, la directive a pour objectif d'assurer un cadre légal technologiquement neutre, clair et robuste, d'éliminer les obstacles opérationnels qui entravent les enquêtes et poursuites et de renforcer la prévention.

En outre, vu la dimension transfrontalière de la contrefaçon et de la fraude d'instruments de paiement autres que les espèces, œuvrer à un rapprochement des législations nationales au niveau européen est nécessaire pour lutter contre le phénomène.

2° Contenu de la directive

La directive comprend trois titres.

Dans le titre premier, la directive prévoit des définitions communes dans les domaines de la fraude et de la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces pour garantir une approche cohérente des États membres, ainsi que pour l'échange d'informations et la coopération entre les autorités compétentes. Ces définitions englobent de nouveaux types d'instruments de paiement autres que les espèces, qui permettent le transfert d'argent électronique et de monnaies virtuelles.

Le titre 2 est consacré aux mesures de droit pénal matériel, qui ont pour objet de mettre en place une approche commune en ce qui concerne les éléments constitutifs des agissements délictueux qui contribuent à l'utilisation frauduleuse des moyens de paiement autres que les espèces ou ouvrent la voie à une telle utilisation. La notion d'intention s'applique à tous les éléments constitutifs des infractions pénales visées dans la directive et ceci conformément au droit national.

La directive renvoie à des formes classiques de comportements comme la fraude, la contrefaçon, le vol et l'appropriation illégale, qui sont déjà déterminés dans les législations nationales. L'extension du champ d'application de la directive aux instruments de paiement non matériels passe donc par la définition de formes équivalentes d'agissement dans l'environnement numérique, complétant et renforçant la directive 2013/40/UE du Parlement européen et du conseil du 12 août 2013 relative aux attaques contre les systèmes d'information et remplaçant la décision-cadre 2005/222/JAI du Conseil. Des incriminations relatives aux outils qui sont principalement

verzoeken tot grensoverschrijdende samenwerking. Ten derde profiteren criminelen van de leemten op het vlak van preventie voor het plegen van fraude.

Daarom werd de Richtlijn uitgewerkt met de bedoeling het Kaderbesluit aan te vullen en te actualiseren. Naast het versterken van de veiligheid en het ondersteunen van de markt heeft de Richtlijn tot doel een technologieneutraal, helder en robuust wettelijk kader te verschaffen, de operationele belemmeringen voor opsporing en vervolging uit de weg te ruimen en preventie te intensifiëren.

Gelet op de grensoverschrijdende dimensie van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalinstrumenten, vergt de bestrijding van dit fenomeen alsnog een verdere onderlinge afstemming van de nationale wetgevingen op Europees niveau.

2° Inhoud van de Richtlijn

De Richtlijn omvat drie titels.

Titel I van de Richtlijn voorziet in gemeenschappelijke definities op het gebied van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen, om een consistente toepassing in de lidstaten te garanderen alsook de informatie-uitwisseling en samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten te bewerkstelligen. Die definities omvatten nieuwe soorten niet-contante betaalinstrumenten, waarmee elektronisch geld en virtuele valuta kunnen worden overgemaakt.

Titel II is gewijd aan de maatregelen van materieel strafrecht, die moeten zorgen voor een gemeenschappelijke benadering wat betreft de bestanddelen van crimineel gedrag die bijdragen tot het frauduleus gebruik van niet-contante betaalmiddelen of daarvoor het pad effenen. Het begrip "opzet" is van toepassing op alle bestanddelen van de strafbare feiten bedoeld in de Richtlijn en dit overeenkomstig nationaal recht.

De Richtlijn heeft betrekking op klassieke vormen van criminele gedragingen, zoals fraude, vervalsing, diefstal en wederrechtelijke toe-eigening, die reeds in nationaal recht zijn ontwikkeld. De uitbreiding van het toepassingsgebied van de Richtlijn tot immateriële betaalinstrumenten vereist derhalve dat gelijkwaardige soorten gedragingen in de digitale ruimte worden gedefinieerd, ter aanvulling op en versterking van Richtlijn 2013/40/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 12 augustus 2013 over aanvallen op informatiesystemen en ter vervanging van Kaderbesluit 2005/222/JBZ van de Raad. Strafbaarstelling van middelen die hoofdzakelijk

conçus ou spécifiquement adaptés afin de commettre les infractions sont également visées dans la directive.

Les sanctions doivent être effectives, proportionnées et dissuasives dans toute l'Union.

Enfin, le titre 3 porte sur la compétence et les enquêtes.

Il y est notamment prévu que les règles juridictionnelles et les outils d'enquêtes spéciaux des États membres garantissent que les poursuites des infractions visées dans la directive soient effectives et efficaces. À ces fins, les États membres sont notamment encouragés à allouer aux autorités compétentes des ressources humaines et financières adéquates. Un autre point repris dans le titre est de faciliter la coopération internationale et l'échange d'information. Enfin, les États membres doivent également veiller au soutien et à l'aide aux victimes et prendre des mesures de prévention.

3° Conformité du droit belge

Lors de l'analyse de la conformité du droit belge avec la décision-cadre, il avait été estimé que les dispositions du Code pénal couvraient, par leur généralité, les infractions reprises dans la décision-cadre. Aucune modification n'était dès lors nécessaire.

À cet égard, dans le cadre de l'évaluation de 2006 de la décision-cadre, la Commission avait indiqué que "Certains États membres (BE, DK et PL) estiment, en recourant à des dispositions ou à des définitions, termes ou concepts généraux, que leur législation nationale est conforme à la décision cadre. Comme il a été indiqué dans le premier rapport, l'existence de principes juridiques généraux peut suffire, pour autant que ces principes garantissent l'application de l'instrument législatif d'une manière suffisamment claire et précise."

Dans le cadre de la transposition de la directive, il n'a pas été aisé d'analyser la conformité du droit belge avec la directive. En effet, en Belgique, il n'y a pas de législation pénale spécifique sur les instruments de paiement autres que les espèces, ni de dispositions équivalentes à celles reprises dans la directive. Le Code pénal belge reprend des incriminations qui, par leur portée générale, peuvent couvrir les infractions visées aux articles 3 à 7 de la directive. Il s'agit notamment des infractions spécifiques à la criminalité informatique telles que le faux informatique (art. 210*bis*), la fraude informatique (art 504*quater*), le hacking interne et externe (art. 550*bis*), et le sabotage et la manipulation

zijn ontworpen of specifiek geschikt zijn gemaakt voor het plegen van de strafbare feiten, wordt eveneens beoogd in de Richtlijn.

De sancties dienen in de hele Unie doeltreffend, evenredig en afschrikkend te zijn.

Titel III, tot slot, heeft betrekking op de rechtsmacht en opsporing.

Daarin wordt met name bepaald dat de regels inzake rechtsmacht en de speciale opsporingsmiddelen van de lidstaten ervoor moeten zorgen dat de in de richtlijn bedoelde strafbare feiten doeltreffend worden vervolgd. In dat verband worden de lidstaten aangemoedigd om adequate personele en financiële middelen toe te wijzen aan de bevoegde autoriteiten. Een ander punt dat in deze titel aan bod komt, is het faciliteren van de internationale samenwerking en de informatie-uitwisseling. Tot slot moeten de lidstaten ook toezien op de ondersteuning en hulp aan de slachtoffers, en preventiemaatregelen nemen.

3° Conformiteit van het Belgisch recht

Bij de analyse van de conformiteit van het Belgisch recht met het Kaderbesluit luidde het oordeel dat de bepalingen van het Strafwetboek, gezien de algemene strekking ervan, reeds in ruime mate de strafbare feiten uit het Kaderbesluit omvatten. Er waren aldus geen wijzigingen nodig.

In dat verband had de Commissie, in het kader van de evaluatie in 2006, aangegeven: "Sommige lidstaten (BE, DK en PL) menen dat hun nationale wetgeving voldoet aan het kaderbesluit, ook al worden algemene bepalingen, omschrijvingen, termen of concepten gebruikt. Zoals in het eerste verslag is aangegeven, kan een algemeen wettelijk kader toereikend zijn, mits is verzekerd dat het wetgevingsinstrument volledig en op voldoende heldere en nauwkeurige wijze wordt toegepast."

In het kader van de omzetting van de Richtlijn bleek het niet voor de hand liggend om de conformiteit van het Belgisch recht met de Richtlijn aan een analyse te onderwerpen. België heeft immers geen specifieke strafwetgeving met betrekking tot niet-contante betaal-instrumenten, en evenmin soortgelijke bepalingen als de bepalingen uit de Richtlijn. Het Belgische Strafwetboek bevat strafbare feiten die wegens hun algemene strekking de in de artikelen 3 tot en met 7 van de Richtlijn bedoelde strafbare feiten kunnen omvatten. Het gaat om strafbare feiten die specifiek zijn voor computercriminaliteit, zoals valsheid in informatica (artikel 210*bis*), informaticafraude (artikel 504*quater*), interne en externe

des données informatiques (art. 550ter), mais aussi des infractions plus classiques comme le vol (art. 461 et suivants), l'extorsion (art. 470), l'abus de confiance (art. 491), la tromperie (art. 496). Par ailleurs, certaines incriminations spécifiques reprises au chapitre 2 du titre III du Code pénal "de la contrefaçon ou falsification des effets publics, des actions, des obligations, coupons d'intérêts et des billets de banque autorisés par la loi" peuvent également s'appliquer à certaines incriminations visées aux articles 3 et 4 de la directive.

Les quatre premières infractions citées ont été insérées dans le Code pénal par la Loi du 28 novembre 2000 sur la criminalité informatique, qui avait notamment pour but d'adapter les dispositions pénales lorsque les concepts juridiques classiques ne permettaient pas de répondre aux spécificités de la criminalité informatique. Il y avait eu, à l'époque, une interrogation sur les abus à incriminer en matière de technologie de l'information pour éviter une criminalisation excessive. La terminologie employée dans cette Loi est particulièrement neutre d'un point de vue technologique afin d'éviter que les concepts soient trop rapidement dépassés par l'évolution de la technologie de l'information. Le faux et la fraude informatique avait été introduits afin de garantir, y compris dans le contexte de la technologie de l'information, la protection de la foi publique et du patrimoine¹. La protection de ces deux intérêts est également très présente dans la directive.

Malgré toutes ces incriminations à portée générale, il est difficile de garantir l'application de l'entière de la directive d'une manière suffisamment claire et précise en Belgique.

En soi, la législation actuelle, largement définie, serait suffisante pour se conformer aux dispositions de la directive. Ceci dit, certaines incriminations pourraient être définies de manière plus précise et plus claire. Par conséquent, le législateur a décidé d'adapter les dispositions pénales afin d'harmoniser davantage le droit belge avec la directive, tout en respectant la structure existante de notre Code pénal.

Comme mentionné ci-dessus, les infractions visées dans la directive protègent la foi publique et la propriété. Dans un souci de cohérence avec le Code pénal actuel, le législateur a choisi de distinguer les incriminations reprises dans la directive qui concernent davantage la foi publique, de celles qui ont trait au patrimoine. L'avant-projet du nouveau Code pénal maintient également

hacking (artikel 550bis) en de sabotage en manipulatatie van computergegevens (artikel 550ter), maar ook om meer traditionele strafbare feiten zoals diefstal (artikel 461 e.v.), afpersing (artikel 470), misbruik van vertrouwen (artikel 491) en bedrog (artikel 496). Voorts kunnen bepaalde specifieke strafbare feiten van hoofdstuk 2 van titel III van het Strafwetboek "namaking of vervalsing van openbare effecten, aandelen, schuldbrieven, rentebewijzen en bij de wet toegelaten bankbiljetten" ook van toepassing zijn op bepaalde in de artikelen 3 en 4 van de Richtlijn bedoelde strafbare feiten.

De eerste vier aangehaalde strafbare feiten zijn in het Strafwetboek ingevoegd bij de Wet van 28 november 2000 inzake informaticacriminaliteit, die met name de aanpassing van de strafbepalingen beoogde wanneer de klassieke juridische concepten geen antwoord konden bieden op de specificiteiten van de informaticacriminaliteit. Destijds was de vraag gerezen met betrekking tot de misbruiken die strafbaar moesten worden gesteld op het stuk van informatietechnologie, om buitensporige criminalisering te voorkomen. De terminologie uit deze Wet is bijzonder neutraal vanuit technologisch oogpunt, om te voorkomen dat de concepten al spoedig achterhaald zouden zijn vanwege de evolutie van de informatietechnologie. Informaticabedrog en valsheid in informatica werden ingevoerd om de bescherming van de openbare trouw en van het patrimonium, ook binnen de context van de informatietechnologie, te garanderen¹. De bescherming van beide belangen is ook nadrukkelijk aanwezig in de Richtlijn.

Ondanks al deze strafbaarstellingen, die van algemene strekking zijn, is het moeilijk om de toepassing van de Richtlijn in haar geheel op voldoende heldere en precieze wijze in België te waarborgen.

Op zich zou de huidige, ruim omschreven wetgeving volstaan om conform te zijn aan de bepalingen van de Richtlijn. Dit neemt niet weg dat bepaalde strafbepalingen accurater en duidelijker kunnen omschreven worden. Bijgevolg heeft de wetgever beslist om de strafbepalingen aan te passen met het oog op een verdere afstemming van het Belgisch recht op de Richtlijn, zij het met inachtneming van de bestaande structuur van het Belgisch Strafwetboek.

Zoals reeds gesteld, beschermen de in de Richtlijn bedoelde strafbaarstellingen de openbare trouw en de eigendom. In een streven naar coherentie met het huidige Strafwetboek heeft de wetgever ervoor geopteerd om onderscheid te maken tussen de strafbaarstellingen uit de Richtlijn die veeleer betrekking hebben op de openbare trouw enerzijds, en die welke betrekking hebben

¹ Doc parl, Chambre, 1999-2000, Doc 50.0213/001 p. 12.

¹ Gedr. St., Kamer, 1999-2000, Doc. 50.0213/001, blz. 12.

une telle distinction, bien qu'il ne se réfère plus aux infractions contre la foi publique, mais au "faux" (titre 4). Le titre 5 de l'avant-projet du nouveau Code pénal fait ensuite référence aux infractions contre les biens.

Ainsi, vu qu'il n'y avait pas de dispositions spécifiques sur la contrefaçon ou la falsification des instruments de paiement autres que les espèces, un nouveau chapitre sur cette matière est introduit dans le titre 3 du livre 2 du Code pénal relatif aux crimes et délits contre la foi publique.

La structure de ce nouveau chapitre s'inspire du chapitre 2 de ce même titre, ainsi que de l'avant-projet du nouveau Code pénal.

En outre, dans le titre IX du livre 2 du Code pénal relatif aux infractions contre les propriétés, certaines infractions traditionnelles dont le vol, l'escroquerie, l'abus de confiance et le recel sont ajustées afin de tenir compte de l'évolution des réalités économiques et technologiques comme le prévoit également l'avant-projet du nouveau Code pénal.

op het patrimonium anderzijds. Ook in het voorontwerp van nieuw Strafwetboek wordt een dergelijk onderscheid behouden, zij het dat er niet langer gesproken wordt over misdrijven tegen de openbare trouw, maar over "valsheden" (titel 4). Titel 5 van het voorontwerp van nieuw Strafwetboek betreft dan de misdrijven tegen het vermogen.

Aangezien er geen specifieke bepalingen met betrekking tot namaking of vervalsing van niet-contante betaalinstrumenten voorhanden waren, wordt aldus een nieuw hoofdstuk ter zake ingevoerd in titel III van boek 2 van het Strafwetboek, die betrekking heeft op misdaden en wanbedrijven tegen de openbare trouw.

De structuur van dit nieuwe hoofdstuk is gebaseerd op hoofdstuk 2 van dezelfde titel, alsook op het voorontwerp van nieuw Strafwetboek.

Voorts worden in titel IX van boek 2 van het Strafwetboek, die betrekking heeft op misdrijven tegen eigendommen, bepaalde traditionele misdrijven waaronder diefstal, oplichting, misbruik van vertrouwen en heling aangepast zodat rekening wordt gehouden met de evolutie van de technologische en economische realiteit, zoals ook in het voorontwerp van nieuw Strafwetboek is voorzien.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence.

Art. 2

Cet article indique quelle directive européenne doit être transposée.

4.1. La falsification et la contrefaçon des instruments de paiements autres que les espèces et les infractions connexes

Art. 3

L'article 3 insère un nouveau chapitre sur "la contrefaçon ou falsification des instruments de paiement autres que les espèces". Afin de rester cohérent avec la structure du Code pénal belge, les infractions de falsification et de contrefaçon sont insérées dans le titre relatif aux infractions contre la foi publique.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag.

Art. 2

Dit artikel preciseert welke Europese richtlijn moet worden omgezet.

4.1. Vervalsing en namaking van niet-contante betaalinstrumenten, en verwante misdrijven

Art. 3

Artikel 3 behelst de invoering van een nieuw hoofdstuk, "namaking of vervalsing van niet-contante betaalinstrumenten". Om coherent te blijven met de structuur van het Belgisch Strafwetboek, worden de misdrijven van vervalsing en namaking ingevoegd in de titel die betrekking heeft op de misdrijven tegen de openbare trouw.

Il est probable qu'un même comportement puisse relever à la fois de ce chapitre et des infractions générales de faux, de faux informatiques ou de fraudes informatiques. Cependant, le législateur a estimé préférable d'insérer ce nouveau chapitre sur les instruments de paiement autres que les espèces afin d'avoir des dispositions spécifiques sur cette matière et d'harmoniser les définitions de ces incriminations avec celles reprises dans la directive. Par ailleurs, ce chapitre vient compléter les infractions de falsification, d'altération et de contrefaçon des monnaies légales et des titres.

Art. 4

L'article 4 reprend la définition d'instrument de paiement autre que les espèces qui se trouve dans la directive. La définition des instruments de paiement autres que les espèces devrait tenir compte du fait qu'un instrument de paiement autre que les espèces peut être constitué de différents éléments interagissants, comme une application de paiement mobile et une autorisation correspondante (un mot de passe, par exemple). Sous cette notion, il est entendu que l'instrument de paiement permet à son titulaire ou son utilisateur d'effectuer réellement un transfert d'argent ou un ordre de paiement, la fonction de paiement de l'instrument est concernée. Par exemple, l'obtention illégale d'une application de paiement mobile sans l'autorisation nécessaire ne devrait pas être considérée comme l'obtention illégale d'un instrument de paiement autre que les espèces, étant donné qu'elle ne permet pas réellement à l'utilisateur de transférer de l'argent ou de la valeur monétaire.

La définition d'instrument de paiement a été modifiée par rapport la décision-cadre de 2001 afin d'inclure les instruments de paiement non corporel tels que le porte-monnaie électronique et les monnaies virtuelles communément utilisées pour effectuer des paiements. Les instruments paiements corporels qui étaient couverts par la décision-cadre de 2001 le sont également par la directive, il s'agit par exemple des cartes de crédit, des autres cartes émises par les établissements financiers, des virements. Les tickets restaurants, les coupons, les cartes de fidélité et de loyauté peuvent également tomber sous le champ de la définition s'ils sont utilisés pour transférer de l'argent ou une valeur monétaire et s'ils sont protégés contre l'imitation ou l'utilisation frauduleuse à tout le moins par un numéro d'émission unique ou leur design.

L'article 2, b), de la directive contient également une définition de "dispositif, objet ou enregistrement protégé", un concept qui est inclus dans la définition d'"instrument de paiement autre que les espèces". Cette définition n'est pas retenue dans le projet car elle n'est pas très

Waarschijnlijk kan eenzelfde gedraging vallen onder zowel dit hoofdstuk als onder de algemene misdrijven van valsheid en van valsheid in informatica, of van informaticabedrog. De wetgever heeft evenwel de voorkeur gegeven aan de invoeging van dat nieuwe hoofdstuk, dat betrekking heeft op de niet-contante betaalinstrumenten, zodat er specifieke bepalingen ter zake voorhanden zijn en de definities van die strafbaarstellingen worden afgestemd op die uit de Richtlijn. Voorts vormt dit hoofdstuk een aanvulling op de misdrijven van vervalsing, verandering en namaking van wettige betaalmiddelen en effecten.

Art. 4

Artikel 4 neemt de definitie van niet-contant betaalinstrument over uit de Richtlijn. In de definitie van niet-contant betaalinstrument moet worden onderkend dat een dergelijk instrument uit een aantal onderling samenhangende elementen kan bestaan, bijvoorbeeld een mobiele betaaltoepassing met bijbehorende machtiging (bijv. door middel van een wachtwoord). Het begrip doelt op de betaalfunctie van het betaalinstrument, waarmee de houder of gebruiker ervan aldus daadwerkelijk in staat wordt gesteld om geld over te maken of een betalingsopdracht te verrichten. Zo kan de onrechtmatige verkrijging van een mobiele betaaltoepassing zonder de vereiste machtiging niet worden beschouwd als een onrechtmatige verkrijging van een niet-contant betaalinstrument aangezien de gebruiker daarmee feitelijk geen geld of een monetaire waarde kan overmaken.

De definitie van betaalinstrument werd gewijzigd ten aanzien van het Kaderbesluit van 2001, zodat ze de niet-materiële betaalinstrumenten, zoals de digitale portefeuille en virtuele valuta die veelal worden gebruikt voor het verrichten van betalingen, zou omvatten. De materiële betaalinstrumenten die vervat waren in het Kaderbesluit van 2001 zijn eveneens vervat in de Richtlijn, het gaat dan bijvoorbeeld om kredietkaarten, overige kaarten uitgegeven door de financiële instellingen of overschrijvingen. Restauranttickets, biljetten, getrouwheids- en loyaliteitskaarten kunnen eveneens in de definitie besloten liggen indien ze gebruikt worden om geld of een monetaire waarde over te maken, en indien ze op zijn minst door een uniek uitgiftenummer of hun design beschermd zijn tegen namaking of frauduleus gebruik.

In artikel 2, b), van de Richtlijn is ook een definitie opgenomen van het begrip "beveiligd apparaat of voorwerp of beveiligde registratie", een begrip dat meegenomen is in de definitie van "niet-contant betaalinstrument". Deze definitie wordt niet overgenomen in het ontwerp, omdat

concrète et n'apporte donc pas grand-chose à la notion d'"instrument de paiement autre que les espèces". L'article 2, b) de la directive définit "dispositif, objet ou enregistrement protégé" comme "un dispositif, objet ou enregistrement protégé contre les imitations et les utilisations frauduleuses, par exemple dans sa conception ou par un codage ou une signature".

Art. 5

L'article 5 du projet de loi vise à ériger en infraction les comportements visés aux articles 4, b), et 5, b) de la directive.

Ainsi, cet article prévoit que toute contrefaçon ou falsification d'un instrument de paiement autre que les espèces sera punie d'une peine d'emprisonnement de six mois à cinq ans et de cent euros à cent mille euros. La peine d'emprisonnement est plus élevée que celle prévue par l'article 9 de la directive, qui prévoit que les infractions visées à l'article 4, b), et à l'article 5, b), soient passibles d'une peine d'emprisonnement maximale d'au moins deux ans. En même temps, la peine est inférieure à celle prévue pour la contrefaçon et la falsification d'instruments de paiement en espèces dans le code pénal actuel et futur. En ce qui concerne ces dernières infractions, on peut se référer à la directive 2014/62 du 15 mai 2014 relative à la protection pénale de l'euro et des autres monnaies contre la contrefaçon, et remplaçant la décision-cadre 2000/383/JAI du Conseil, et plus particulièrement à son article 5. L'article 5, troisième alinéa, prévoit que les États membres prennent les mesures nécessaires pour que l'infraction de base de "fabrication ou d'altération frauduleuse de monnaie" sont passibles d'une peine maximale d'emprisonnement d'au moins huit ans. En d'autres termes, même au sein des directives européennes, il existe une approche différente en termes de sanction pour la contrefaçon et la falsification d'instruments de paiement, selon qu'il s'agit d'instruments en espèces ou non.

On peut également souligner que les instruments de paiement en espèces, c'est-à-dire les monnaies et les billets, sont émis par le pouvoir public, ce qui n'est pas le cas des instruments de paiement autres que les espèces. Cela explique également que la contrefaçon des instruments de paiement en espèces soit plus sévèrement sanctionnée. Ainsi, la contrefaçon d'instruments de paiement émis par le pouvoir public est punie plus sévèrement que la contrefaçon d'instruments de paiement émis par des entités privées.

La peine d'emprisonnement est plus ou moins de la même grandeur que celle du faux informatique, de l'escroquerie, du vol et de l'abus de confiance. La contrefaçon

deze weinig concreet is en aldus weinig toevoegt aan het begrip "niet-contant betaalinstrument". Artikel 2, b), van de Richtlijn definieert "beveiligd apparaat of voorwerp of beveiligde registratie" als "een apparaat, voorwerp of registratie dat of die beschermd is tegen namaak of frauduleus gebruik, bijvoorbeeld door middel van ontwerp, codering of ondertekening".

Art. 5

Artikel 5 van het wetsontwerp strekt tot het strafbaar stellen van de gedragingen bedoeld in artikelen 4, b), en 5, b) van de Richtlijn.

Aldus bepaalt dit artikel dat de namaking of vervalsing van een niet-contant betaalinstrument wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar en met geldboete van honderd euro tot honderdduizend euro. De gevangenisstraf is hoger dan degene die gevraagd wordt door artikel 9 van de Richtlijn, dat bepaalt dat de in de artikelen 4, b) en 5, b) bedoelde strafbare feiten strafbaar worden gesteld met een maximale gevangenisstraf van ten minste twee jaar. Tegelijk is de straf minder hoog dan de bestraffing van vervalsing en namaak van contante betaalinstrumenten in het huidige én toekomstige Strafwetboek. Wat deze laatste strafbare feiten betreft kan verwezen worden naar Richtlijn 2014/62 betreffende de strafrechtelijke bescherming van de euro en andere munten tegen valsemunterij en ter vervanging van Kaderbesluit 2000/383/JBZ van de Raad, meer bepaald naar artikel 5. Artikel 5, derde lid bepaalt dat lidstaten de nodige maatregelen moeten nemen om ervoor te zorgen dat het basismisdrijf, namelijk het "op bedrieglijke wijze vervaardigen of veranderen van munt" kunnen worden bestraft met een maximale gevangenisstraf van ten minste acht jaar. M.a.w., ook binnen de Europese richtlijnen is er een andere benadering qua bestraffing voor de vervalsing en de namaak van betaalinstrumenten al naargelang deze contant dan wel niet-contant zijn.

Er kan ook gewezen worden op het feit dat contante betaalmiddelen, m.a.w. munten en biljetten, uitgegeven worden door de overheid, terwijl dit niet het geval is voor niet-contante betaalmiddelen. Ook dit is een verklaring voor de hogere bestraffing van de vervalsing/namaak van contante betaalmiddelen. Vervalsing van door de overheid uitgegeven betaalinstrumenten wordt dus strenger bestraft dan vervalsing van door private entiteiten uitgegeven betaalinstrumenten.

De gevangenisstraf is van ongeveer dezelfde grootteorde als die voor valsheid in informatica, oplichting, diefstal en misbruik van vertrouwen. De vervalsing en

et la falsification d'instruments de paiement autres que les espèces sont très proches d'infractions telles que le faux en informatique (article 210*bis* CP.) et la fraude informatique (article 504*quater* CP.). La peine privative de liberté devant être considérée comme l'ultime remède, le législateur a préféré s'aligner sur ces peines plutôt que sur celles de la contrefaçon et la falsification de la monnaie et des titres.

Vu que ces types de comportements sont très souvent fondés sur la recherche de profit et que des bénéfices importants peuvent être générés, il est aussi important de prévoir un montant maximum de l'amende assez élevé, ce qui explique le choix de cent mille euros. Enfin, vu la diversité des instruments de paiement qui peuvent être falsifiés et contrefaits et les degrés de gravités variés qui peuvent en résulter, la fourchette de peine est assez large afin de laisser au juge une certaine flexibilité dans l'application de la peine.

Art. 6

L'article 6 insère un article 178*sexies* dans le Code pénal, qui incrimine l'utilisation frauduleuse d'instruments de paiement autres que les espèces falsifiés ou contrefaits. Cet article transpose l'article 3, b), de la directive.

Cette disposition s'inspire, pour l'utilisation frauduleuse des instruments de paiements contrefaits ou falsifiés, du projet de loi instaurant un nouveau code pénal, dans laquelle il est proposé d'incriminer, par une disposition plus générale, la mise en circulation de fausse monnaie et de faux titres. En effet, par le biais d'une seule disposition, toute personne est pénalement punissable en cas de mise en circulation de fausse monnaie et de faux titres. Le faussaire est également visé par l'infraction, ainsi que les tiers qu'ils aient agi de concert ou non avec les faussaires ou leurs complices. Alors que le Code pénal actuel et l'avant-projet de loi instaurant un nouveau Code pénal utilisent la terminologie "mise en circulation" (puisqu'ils se réfèrent au monnaie et aux billets), le législateur préfère ici transposer littéralement le libellé de la directive et utiliser ainsi le terme "utilisation". La terminologie "mise en circulation" est plus appropriée pour les moyens de paiement en espèces que pour les instruments de paiement autres que les espèces.

De la même manière, l'article 178*sexies* en projet incrimine toute personne, qui utilise ou tente d'utiliser un instrument de paiement autre que les espèces falsifié ou contrefait. La faussaire est visé par l'infraction. Dans ce cas-ci, il y aura concours d'infraction avec l'infraction qui punit la contrefaçon et la falsification.

namaak van niet-contante betaalinstrumenten leunt zeer nauw aan bij misdrijven zoals valsheid in informatica (artikel 210*bis* Sw.) en informaticabedrog (artikel 504*quater* Sw.). Aangezien de vrijheidsstraf moet worden beschouwd als het ultimum remedium, heeft de wetgever de voorkeur eraan gegeven om deze straffen als leidraad te nemen, in plaats van de straffen voor namaking en vervalsing van munten en van effecten.

Aangezien dat soort gedragingen zeer vaak ingegeven is door winstbejag en er aanzienlijke winsten kunnen worden gegeneerd, is het ook van belang een vrij hoog maximumbedrag voor de geldboete te bepalen, vandaar de keuze voor honderdduizend euro. Tot slot, gelet op de diversiteit aan betaalinstrumenten die kunnen worden vervalst en nagemaakt, en op de verschillende graden van ernst die daaruit kunnen voortkomen, is de strafmarge vrij ruim teneinde de rechter een zekere soepelheid bij de strafuitvoering te laten.

Art. 6

Artikel 6 behelst de invoering van een artikel 178*sexies* in het Strafwetboek, dat het gebruik van vervalste of nagemaakte niet-contante betaalinstrumenten strafbaar stelt, en aldus de omzetting van artikel 3, b), van de Richtlijn.

Deze bepaling is, voor wat het frauduleus gebruik van nagemaakte of vervalste betaalinstrumenten betreft, gebaseerd op het voorontwerp van wet tot invoering van een nieuw Strafwetboek, waarin wordt voorgesteld het in omloop brengen van valse munten en valse effecten strafbaar te stellen aan de hand van een algemenere bepaling. Aan de hand van één enkele bepaling is iedereen die valse munten en valse effecten in omloop brengt namelijk strafrechtelijk strafbaar. Het misdrijf heeft tevens betrekking op de vervalser, alsook op derde partijen ongeacht ze in overleg met de vervalzers of hun medeplichtigen hebben gehandeld. Daar waar in het huidige Strafwetboek en in het voorontwerp van wet tot invoering van een nieuw Strafwetboek de terminologie "in omloop brengen" wordt gebruikt (aangezien het daar gaat om munten en biljetten), verkiest de wetgever hier om de bewoordingen van de Richtlijn letterlijk om te zetten en dus de term "gebruik" te hanteren. De terminologie "in omloop brengen" is eerder geschikt voor contante betaalmiddelen dan voor niet contante.

Op dezelfde wijze stelt artikel 178*sexies* in ontwerp iedereen strafbaar die een vervalst of nagemaakt niet-contant betaalinstrument gebruikt of poogt te gebruiken. De vervalser wordt ook geviséerd door de strafbaarstelling. In dit geval is er een samenloop van misdrijven met het misdrijf dat de namaking en de vervalsing strafbaar stelt.

Ce comportement est moins grave que la contrefaçon et la falsification des instruments de paiement autres que les espèces, qui sont punies d'un emprisonnement de six mois à cinq ans et d'une amende de cent euros à cent mille euros. C'est pourquoi, la disposition en projet prévoit d'assortir l'incrimination d'utilisation des instruments de paiement autres que les espèces falsifiés d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de vingt-six euros à cinquante mille euros.

Art. 7

Cet article insère dans le Code pénal un article 178septies qui érige en infraction les comportements visés aux articles 4, c) et d) et 5 c) et d) de la directive relatifs à la possession et à l'obtention pour soi-même et pour autrui des instruments de paiement autres que les espèces.

Le libellé de l'article s'inspire de l'article 177, alinéa 2 du Code pénal (et de l'article 401 de l'avant-projet de loi instaurant un nouveau Code pénal).

Le fait de posséder, de détenir, d'obtenir pour lui-même ou pour autrui, d'importer, d'exporter, de transporter, de vendre ou de distribuer des instruments de paiements autres que les espèces obtenus par des moyens illégaux, contrefaits ou falsifiés est pénalement punissable pour autant que le but de ces actions est de les utiliser.

Les agissements visés par cet article sont punis d'un emprisonnement de 6 mois à trois ans et d'une amende de vingt-six euros à cinquante mille euros ou d'une de ces peines seulement.

Art. 8

L'article 8 introduit dans le Code pénal un article 178octies, qui s'inspire, pour les instruments de paiement autres que les espèces, du libellé des articles 170 et 178 du Code pénal actuel, qui ont été intégrés dans un article commun dans l'avant-projet de loi instaurant un nouveau Code pénal (403).

Cette infraction vise le contrevenant qui n'a pas connaissance que l'instrument de paiement est falsifié ou contrefait au moment où il le reçoit, mais qui le remet dans le circuit des échanges économiques alors qu'il s'est, entre temps, aperçu qu'il est faux. L'auteur doit avoir agi avec une intention frauduleuse au moment de la réutilisation.

Deze gedraging is minder erg dan namaking en vervalsing van niet-contante betaalinstrumenten, waarop een gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar en een geldboete van honderd euro tot honderdduizend euro staat. Daarom schrijft de ontwerpbeeping voor om het gebruik van vervalste niet-contante betaalinstrumenten strafbaar te maken met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig tot vijftigduizend euro.

Art. 7

Dit artikel behelst de invoeging van een artikel 178septies in het Strafwetboek, dat voorziet in de strafbaarstelling van de gedragingen bedoeld in de artikelen 4, c) en d) en 5, c) en d) van de Richtlijn, die betrekking hebben op het bezit en de aanschaf voor zichzelf en voor een ander van niet-contante betaalmiddelen.

De formulering van het artikel is gebaseerd op artikel 177, tweede lid, van het Strafwetboek (en artikel 401 van het voorontwerp van wet tot invoering van een nieuw Strafwetboek).

Onrechtmatig verkregen, nagemaakte of vervalste niet-contante betaalinstrumenten bezitten, voorhanden hebben, aanschaffen voor zichzelf of voor een ander, invoeren, uitvoeren, vervoeren, verkopen of verspreiden is strafrechtelijk strafbaar voor zover het oogmerk van die handelingen erin bestaat ze te gebruiken.

Het in dit artikel bedoelde gedrag wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijftigduizend euro of met een van die straffen alleen.

Art. 8

Artikel 8 behelst de invoering in het Strafwetboek van een artikel 178octies, dat voor wat de niet-contante betaalinstrumenten betreft, is gebaseerd op de formulering van de artikelen 170 en 178 van het huidige Strafwetboek, die in het voorontwerp van wet tot invoering van een nieuw Strafwetboek in één gezamenlijk artikel zijn opgenomen (403).

Deze strafbaarstelling beoogt een overtreder die er niet van op de hoogte is dat het niet-contante betaalinstrument vervalst of nagemaakt is op het moment dat hij het ontvangt, maar die het opnieuw in het economische verkeer brengt, terwijl hij intussen heeft gemerkt dat het vals is. De dader dient met bedrieglijk opzet gehandeld te hebben op het moment van het hergebruik.

Cet article complète la transposition de l'article 3, b), de la directive relatif à l'usage frauduleux d'un instrument de paiement autre que les espèces faux ou contrefait, qui est déjà en grande partie transposé par l'article 6 du présent projet de loi.

Le législateur a préféré suivre la structure du chapitre II du titre III du livre 2 du Code pénal et faire une distinction dans l'usage de l'instrument de paiement faux et contrefait selon que le contrevenant se procure l'instrument en sachant qu'il s'agit d'un faux ou non. Vu la différence de comportement dans le chef du contrevenant, la fourchette de peine ne peut être la même. Une approche similaire est utilisée dans l'avant-projet de loi introduisant un nouveau code pénal.

Art. 9

L'article 178*nonies*, inséré par cet article, érige en infraction le fait de produire, d'obtenir pour lui-même ou pour autrui, d'importer, d'exporter, de transporter, de diffuser ou de mettre à disposition des outils qui sont principalement conçus ou spécifiquement adaptés afin de commettre les infractions visées dans le présent chapitre.

Cet article transpose l'article 7 de la directive sur les outils utilisés pour commettre les infractions.

À l'instar des articles 550*bis*, § 5 et 550*ter*, § 3, du Code pénal, il s'agit d'une incrimination distincte et autonome. Dans l'avant-projet de loi instaurant un nouveau Code pénal, ces incriminations font même l'objet d'un article autonome.

Cette infraction est punie d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de vingt-six euros à cinq mille euros ou d'une de ces peines seulement. Vu que les outils sont spécifiquement conçus ou adaptés pour commettre la contrefaçon ou la falsification d'instrument de paiement autre que les espèces, la fourchette de peine doit être assez sévère, tout en étant inférieure à celle prévue pour l'infraction de base de contrefaçon et de falsification d'un instrument de paiement autre que les espèces.

Art. 10

L'article 192 du Code pénal prévoit une cause d'excuse absolutoire pour les personnes coupables de certaines infractions limitativement énumérées si, avant toute

Dit artikel vervolledigt de omzetting van artikel 3, b), van de richtlijn, dat betrekking heeft op het frauduleus gebruik van een nagemaakt of vals niet-contant betaalinstrument, en reeds grotendeels is omgezet door artikel 6 van dit wetsontwerp.

De wetgever heeft de voorkeur eraan gegeven de structuur van hoofdstuk II van titel III van boek 2 van het Strafwetboek te volgen en een onderscheid te maken in het gebruik van het valse of nagemaakte betaalinstrument naargelang de overtreder al dan niet weet dat het instrument vals is wanneer hij het zich aanschafft. Gelet op het verschil in gedrag in hoofde van de overtreder kan de strafmarge niet dezelfde zijn. Eenzelfde werkwijze wordt gehanteerd in het voorontwerp van wet tot invoering van een nieuw Strafwetboek.

Art. 9

Artikel 178*nonies*, ingevoegd bij dit artikel, voorziet in de strafbaarstelling van de vervaardiging, de aanschaf voor zichzelf of voor een ander, de invoer, de uitvoer, de verkoop, het vervoer, de verspreiding of het beschikbaar maken van de middelen die hoofdzakelijk ontworpen of specifiek geschikt gemaakt zijn voor het plegen van de in dit hoofdstuk bedoelde misdrijven.

Dit artikel behelst de omzetting van artikel 7 van de richtlijn, dat betrekking heeft op de middelen voor het plegen van de misdrijven.

Naar analogie met de artikelen 550*bis*, § 5 en 550*ter*, § 3, van het Strafwetboek, betreft het een onderscheiden en autonome strafbaarstelling. In het voorontwerp van wet tot invoering van een nieuw Strafwetboek worden deze strafbaarstellingen zelfs in een autonoom artikel opgenomen.

Dit misdrijf wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijfduizend euro of met een van die straffen alleen. Aangezien de middelen specifiek zijn ontworpen of geschikt gemaakt voor de namaking of de vervalsing van een niet-contant betaalinstrument, moet de strafmarge streng genoeg zijn, maar tegelijkertijd lager dan die waarin is voorzien voor het basismisdrijf van namaking en vervalsing van een niet-contant betaalinstrument.

Art. 10

Artikel 192 van het Strafwetboek voorziet in een strafuitsluitende verschoningsgrond voor personen die schuldig zijn aan bepaalde, limitatief opgesomde,

émission de monnaie contrefaite ou falsifiée, elles en ont donné connaissance et révélé les auteurs à l'autorité. Cette cause d'excuse doit notamment permettre le démantèlement des organisations de faussaires.

Cette cause d'excuse n'est pas demandée par la directive dont transposition, cependant vu que le nouveau chapitre *IIter* participe également à lutter contre les organisations criminelles, le législateur estime pertinent que cette cause d'excuse s'applique également à la plupart des infractions relatives aux instruments de paiement autres que les espèces.

Art. 11

Vu le caractère transfrontalier des infractions visées dans le chapitre *IIter* et le fait que ce nouveau chapitre vient compléter les chapitres I, II, *IIbis*, et III du titre III, notamment en ayant pour objectif le renforcement de la protection de la foi publique et du patrimoine, les infractions qui y sont visées doivent également être soumis au régime de récidive spéciale prévu à l'article 192*ter*.

Art. 12 et 13

Les articles 213 et 214 sont précédés de l'intitulé "Dispositions communes aux cinq précédents chapitres".

Dans son avis n° 73.411/1 du 17 mai 2023, le Conseil d'État rappelle l'article 213 du Code pénal. Cette disposition s'applique aux "cinq chapitres précédents", à savoir les chapitres I, II, *IIbis*, III et IV du titre III du livre 2, et prévoit:

"L'application des peines portées contre ceux qui auront fait usage des monnaies, effets, coupons, billets, sceaux, timbres, poinçons, marques, dépêches télégraphiques et écrits contrefaits, fabriqués ou falsifiés, n'aura lieu qu'autant que ces personnes auront fait usage de la chose fausse, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire."

Les articles 178*sexies*, 178*septies* et 178*octies* en projet concernent le fait d'utiliser (ou de réutiliser ou de tenter d'utiliser), dans une intention frauduleuse, des instruments de paiement autres que les espèces, et font partie du nouveau chapitre *IIter* du titre III du livre 2 du Code pénal. Il paraît dès lors préférable d'omettre dans les articles 178*sexies* et 178*septies* en projet la mention d'une "intention frauduleuse" et de faire référence dans

misdrijven, indien zij, vóór enige uitgifte van nagemaakte of vervalste munten, die misdrijven en de daders ervan aan de overheid kenbaar maken. Die verschoningsgrond moet inzonderheid de ontmanteling van organisaties van vervalsers mogelijk maken.

Om die verschoningsgrond wordt niet verzocht door de omgezette richtlijn, maar aangezien het nieuwe hoofdstuk *IIter* eveneens bijdraagt aan de strijd tegen criminele organisaties, acht de wetgever het toch relevant dat die verschoningsgrond tevens van toepassing is op de meeste misdrijven die betrekking hebben op niet-contante betaalinstrumenten.

Art. 11

Gelet op het grensoverschrijdende karakter van de in hoofdstuk *IIter* beoogde misdrijven en het gegeven dat dit nieuwe hoofdstuk een aanvulling vormt op de hoofdstukken I, II, *IIbis* en III van titel III, met inzonderheid een betere bescherming van de openbare trouw en van het patrimonium tot doel, moeten de misdrijven die erin worden beoogd eveneens worden onderworpen aan het systeem van bijzondere herhaling zoals bedoeld in artikel 192*ter*.

Art. 12 en 13

De artikelen 213 en 214 worden voorafgegaan door het opschrift "Bepalingen aan de vijf vorige hoofdstukken gemeen".

In het advies nr. 73.411/1 van 17 mei 2023 wijst de Raad van State op artikel 213 van het Strafwetboek. Deze bepaling geldt voor de "vijf vorige hoofdstukken", zijnde de hoofdstukken I, II, *IIbis*, III en IV van titel III van boek 2, en bepaalt:

"De toepassing van de straffen, gesteld tegen hen die gebruik maken van de munten, effecten, rente- of dividendbewijzen, biljetten, zegels, stempels, merken, telegrammen en geschriften welke nagemaakt, valselijk opgesteld of vervalst zijn, heeft slechts plaats voor zover die personen van de valse zaak gebruik maken met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden."

De ontworpen artikelen 178*sexies*, 178*septies* en 178*octies*, hebben betrekking op het met bedrieglijk opzet (opnieuw) gebruiken (of pogen te gebruiken) van niet-contante betaalinstrumenten, en maken deel uit van het nieuwe hoofdstuk *IIter* van titel III van boek 2 van het Strafwetboek. Het lijkt dan ook beter om in de ontworpen artikelen 178*sexies* en 178*septies* de verwijzing naar het "bedrieglijk opzet" weg te laten en om

l'article 213 du Code pénal à des "instruments de paiement autres que les espèces", l'intitulé de cette disposition étant adaptée en ce sens qu'il s'agit d'une disposition commune qui s'applique aux "six" chapitres précédents.

Telles sont donc les modifications apportées par les articles 12 et 13, suite à l'avis du Conseil d'État.

4.2. Modifications de certaines infractions contre les propriétés en vue de tenir compte des nouvelles réalités économiques et de l'évolution des technologies

Art. 14

L'article 14 modifie la disposition 470 du Code pénal sur l'extorsion. Le législateur a repris la formulation de l'avant-projet de loi instaurant un nouveau Code pénal. Plutôt que de conserver l'énumération exemplative des objets actuels de l'extorsion, il est proposé de recourir aux notions génériques de "biens" et "d'avantages illicites" qui couvrent l'ensemble des termes actuellement utilisés (fonds, valeurs, objets mobiliers, obligations, billets, promesses, quittances, soit la signature ou la remise d'un document quelconque contenant ou opérant obligation, disposition ou décharge). Le terme "bien" comprend tant les biens corporels que les biens incorporels.

Art. 15

Cette disposition modifie l'article 491 du Code pénal sur l'abus de confiance en remplaçant la liste des objets sur lesquels peut porter l'abus de confiance par les termes génériques "biens mobiliers ayant une valeur économique". Les objets sur lesquels peut porter l'abus de confiance sont énumérés à l'heure actuelle de façon limitative à l'article 491 du Code pénal ("des effets, deniers, marchandises, billets, quittances, écrits de toute nature contenant ou opérant obligation ou décharge"). Cette liste est fort large et vise en réalité tout bien meuble présentant une valeur économique. Suivant la Cour de cassation, l'abus de confiance porte sur des choses mobilières qui constituent une marchandise ou ont une valeur patrimoniale (Cass., 29 novembre 2000, RG P.00.1098.F). Jusqu'à présent, on considérait que seuls des biens mobiliers corporels pouvaient faire l'objet d'un abus de confiance. Le projet propose de prendre en compte l'évolution des réalités économiques et technologiques qui voient de plus en plus de valeurs ou biens

in artikel 213 van het Strafwetboek te verwijzen naar "niet-contante betaalinstrumenten" waarbij het opschrift voor deze bepaling wordt aangepast in de zin dat het een gemeenschappelijke bepaling betreft die voor de "zes" vorige hoofdstukken geldt.

Dit zijn dan ook de wijzigingen die doorgevoerd worden door de artikelen 12 en 13, in navolging van het advies van de Raad van State.

4.2. Wijziging van bepaalde misdrijven tegen eigendommen, teneinde rekening te houden met de nieuwe economische realiteit en de technologische evolutie

Art. 14

Artikel 14 wijzigt bepaling 470 van het Strafwetboek, dat betrekking heeft op afpersing. De wetgever neemt hier de bewoordingen over van het voorontwerp van wet tot invoering van een nieuw Strafwetboek. Eerder dan de exemplarische opsomming van de huidige voorwerpen van de afpersing te behouden, wordt voorgesteld om gebruik te maken van de algemene begrippen "goederen" en "ongeoorloofde voordelen" die alle termen die thans worden gebruikt, dekken (gelden, waarden, roerende voorwerpen, schuldbrieven, biljetten, promessen, kwijtingen, hetzij de ondertekening of de afgifte van enig stuk dat een verbintenis, beschikking of schuldbevrijding inhoudt of teweegbrengt). De term "goed" omvat zowel de materiële (of lichamelijke) als de immateriële (of onlichamelijke) goederen.

Art. 15

Deze bepaling wijzigt artikel 491 van het Strafwetboek, dat betrekking heeft op misbruik van vertrouwen, waarbij de opsomming van de zaken waarop het misbruik van vertrouwen kan slaan vervangen wordt door de generieke termen "roerende goederen met economische waarde". De voorwerpen waarop het misbruik van vertrouwen betrekking kan hebben worden momenteel limitatief opgesomd in artikel 491 van het Strafwetboek ("goederen, gelden, koopwaren, biljetten, kwijtingen, geschriften van om het even welke aard, die een verbintenis of een schuldbevrijding inhouden"). Deze lijst is zeer uitgebreid en beoogt in werkelijkheid elk roerend goed met economische waarde. Volgens het Hof van Cassatie heeft het misbruik van vertrouwen betrekking op de roerende zaken die een koopwaar of een vermogenswaarde uitmaken (Cass. 29 november 2000, AR P.00.1098.F). Tot op heden werd aangenomen dat enkel materiële roerende goederen het voorwerp konden uitmaken van een misbruik van vertrouwen. Het ontwerp stelt voor om de

dématérialisés et numérisés en incluant dans l'objet de l'abus de confiance tant les biens meubles corporels qu'incorporels. Dès lors, il est proposé de remplacer la liste des biens meubles par une dénomination générique "bien mobilier ayant une valeur économique", peu importe donc que le bien meuble soit corporel ou incorporel.

Art. 16

Cet article remplace l'article 496, alinéa 1er, du Code pénal sur l'escroquerie afin d'uniformiser sa définition avec celle de la fraude informatique. Ici aussi, le législateur s'est inspiré de l'avant-projet de loi instaurant un nouveau Code pénal. Ainsi, pour l'escroquerie, à l'instar de la fraude informatique, il sera dorénavant question "de chercher à se procurer, pour soi-même ou pour autrui, avec une intention frauduleuse, un avantage économique illégal". La définition d'avantage économique illégal englobe tant les biens corporels que les biens incorporels.

Art. 17

Dans le prolongement des articles précédents et en s'inspirant de l'avant-projet de loi instaurant un nouveau Code pénal, cet article remplace à l'article 505, 1°, du Code pénal sur le recel le terme "choses" par le terme "biens", afin de couvrir tant les biens corporels qu'incorporels.

Le ministre de la Justice,

Vincent Van Quickenborne

evolutie van de economische en technologische realiteit waarin meer en meer gedematerialiseerde en gedigitaliseerde waarden of goederen voorkomen in overweging te nemen door zowel de materiële als de immateriële roerende goederen op te nemen als voorwerp van het misbruik van vertrouwen. Er wordt daarom voorgesteld om de lijst met roerende goederen te vervangen door een algemene benaming "roerend goed met een economische waarde", waarbij het dus niet uitmaakt of het roerend goed materieel of immaterieel is.

Art. 16

Dit artikel vervangt artikel 496, eerste lid, van het Strafwetboek, dat betrekking heeft op oplichting, teneinde de definitie ervan te harmoniseren met de definitie van valsheid in informatica. Ook hier heeft de wetgever zich laten leiden door het voorontwerp van wet tot invoering van een nieuw Strafwetboek. Dat betekent dat er voor oplichting, naar analogie met valsheid in informatica, voortaan sprake zal zijn van "met bedrieglijk opzet beogen een onrechtmatig economisch voordeel voor zichzelf of voor een ander te verwerven". De definitie van onrechtmatig economisch voordeel omvat zowel de materiële als de immateriële goederen.

Art. 17

In navolging van de vorige artikelen en geïnspireerd door het voorontwerp van wet tot invoering van een nieuw Strafwetboek, vervangt dit artikel in artikel 505, 1°, van het Strafwetboek, dat betrekking heeft op heling, de term "zaken" door "goederen", opdat zowel de materiële als de immateriële goederen omvat zouden zijn.

De minister van Justitie,

Vincent Van Quickenborne

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi transposant la Directive 2019/713 du Parlement européen et du Conseil du 17 avril 2019 concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces et remplaçant la décision-cadre 2001/413/ JAI du Conseil

CHAPITRE I. - Dispositions générales

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Article 2. La présente loi transpose la directive (UE) 2019/713 du Parlement européen et du Conseil du 17 avril 2019 concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces et remplaçant la décision-cadre 2001/413/ JAI du Conseil.

CHAPITRE II. – Modifications du Code pénal

Article 3. Dans le Titre III du livre 2 du Code pénal, il est inséré un chapitre II^{ter}, intitulé: "De la contrefaçon ou falsification des instruments de paiement autres que les espèces"

Article 4. Dans le chapitre II^{ter}, inséré par l'article 3, il est inséré un article 178^{quater}, rédigé comme suit:

"Aux fins du présent chapitre, on entend par "instrument de paiement autre que les espèces" tout dispositif, objet ou enregistrement protégé non matériel ou matériel ou une combinaison de ces éléments, qui, à lui seul ou en liaison avec une procédure ou un ensemble de procédures, permet à son titulaire ou à son utilisateur d'effectuer un transfert d'argent ou de valeur monétaire, y compris par des moyens d'échange numériques et qui n'est pas visé par les chapitres Ier et II de ce titre."

Article 5. Dans le même chapitre II^{ter}, il est inséré un article 178^{quinquies}, rédigé comme suit:

"Celui qui aura contrefait ou falsifié, dans une intention frauduleuse, un instrument de paiement autre que les espèces, sera puni d'un emprisonnement de six mois à cinq ans et d'une amende de cent euros à cent mille euros.

La tentative de ce délit sera punie de la même peine."

Article 6. Dans le même chapitre, il est inséré un article 178^{sexies} rédigé comme suit:

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet tot omzetting van Richtlijn 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad

HOOFDSTUK I. - Algemene bepalingen

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Artikel 2. Deze wet voorziet in de omzetting van Richtlijn (EU) 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad.

HOOFDSTUK II. – Wijzigingen van het Strafwetboek

Artikel 3. In titel III van boek 2 van het Strafwetboek wordt een hoofdstuk II^{ter} ingevoegd, met als opschrift: "Namaking of vervalsing van niet-contante betaalinstrumenten"

Artikel 4. In hoofdstuk II^{ter}, ingevoegd bij artikel 3, wordt een artikel 178^{quater} ingevoegd, luidende:

"Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder niet-contant betaalinstrument verstaan een immaterieel of materieel, beveiligd apparaat of voorwerp of een immateriële of materiële, beveiligde registratie, of een combinatie daarvan, waarmee de houder of gebruiker, al dan niet in combinatie met een procedure of geheel van procedures, geld of monetaire waarde kan overmaken, waaronder door middel van digitale betaalmiddelen, en dat niet wordt beoogd in de hoofdstukken I en II van deze titel."

Artikel 5. In hetzelfde hoofdstuk II^{ter} wordt een artikel 178^{quinquies} ingevoegd, luidende:

"Hij die een niet-contant betaalinstrument met bedrieglijk opzet namaakt of vervalst, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar en met geldboete van honderd euro tot honderdduizend euro.

Poging tot dat wanbedrijf wordt gestraft met dezelfde straf."

Artikel 6. In hetzelfde hoofdstuk wordt een artikel 178^{sexies} ingevoegd, luidende:

“Celui qui utilise ou tente d'utiliser, avec une intention frauduleuse, des instruments de paiement autres que les espèces contrefaits ou falsifiés, sera puni d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de vingt-six euros à cinquante mille euros.”

Article 7. Dans le même chapitre, il est inséré un article 178septies rédigé comme suit:

“Celui qui possède, détient, obtient pour lui-même ou pour autrui, importe, exporte, transporte, vend ou distribue des instruments de paiement autres que les espèces obtenus par des moyens illégaux, contrefaits ou falsifiés dans l'intention de les utiliser dans une intention frauduleuse, sera puni d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de vingt-six euros à cinquante mille euros ou d'une de ces peines seulement.

La tentative de ce délit sera punie d'un emprisonnement de trois mois à un an et d'une amende de cinquante euros à mille euros ou d'une de ces peines seulement.”

Article 8. Dans le même chapitre, il est inséré un article 178octies rédigé comme suit:

“Celui qui, ayant reçu pour bons des instruments de paiement autres que les espèces contrefaits ou falsifiés, les aura remis en circulation après en avoir vérifié les vices après réception, sera puni d'un emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de vingt-six euros à mille euros, ou d'une de ces peines seulement.”

Article 9. Dans le même chapitre, il est inséré un article 178nonies rédigé comme suit:

“Celui qui, indûment, produit, obtient pour soi-même ou pour autrui, importe, exporte, vend, transporte, diffuse ou met à disposition sous une autre forme, un quelconque dispositif, y compris des données informatiques, principalement conçu ou adapté pour permettre la commission des infractions prévues par le présent chapitre, sera puni d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de vingt-six euros à cinquante mille euros ou d'une de ces peines seulement.”

Article 10. À l'article 192 du même code, inséré par la loi du 12 juillet 1932, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “178quinquies à 178septies, et 178nonies sont insérés entre les mots “177, alinéa 2,” et les mots “aux deux derniers alinéas de l'article 180”;

2° les mots “ou d'autres instruments de paiement autres que des espèces contrefaits ou falsifiés,” sont insérés entre les mots “de monnaies contrefaites ou altérées” et les mots “ou de papiers contrefaits ou falsifiés,”

“Hij die met bedrieglijk opzet nagemaakte of vervalste niet-contante betaalinstrumenten gebruikt of poogt te gebruiken, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijftigduizend euro.”

Artikel 7. In hetzelfde hoofdstuk wordt een artikel 178septies ingevoegd, luidende:

“Hij die onrechtmatig verkregen, nagemaakte of vervalste niet-contante betaalinstrumenten bezit, voorhanden heeft, aanschaff voor zichzelf of voor een ander, invoert, uitvoert, vervoert, verkoopt of verspreidt met het oogmerk om deze met bedrieglijk opzet te gebruiken, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijftigduizend euro of met een van die straffen alleen.

Poging tot dat wanbedrijf wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot een jaar en met geldboete van vijftig euro tot duizend euro of met een van die straffen alleen.”

Artikel 8. In hetzelfde hoofdstuk wordt een artikel 178octies ingevoegd, luidende:

Hij die nagemaakte of vervalste niet-contante betaalinstrumenten die hij te goeder trouw ontvangen heeft, opnieuw gebruikt of poogt te gebruiken, terwijl hij de ondeugdelijkheid ervan na ontvangst heeft vastgesteld, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot duizend euro of met een van die straffen alleen.”

Artikel 9. In hetzelfde hoofdstuk wordt een artikel 178nonies ingevoegd, luidende:

“Hij die, onrechtmatig, enig instrument, met inbegrip van informaticagegevens, dat hoofdzakelijk is ontworpen of aangepast om die in dit hoofdstuk bedoelde misdrijven mogelijk te maken, vervaardigt, aanschaff voor zichzelf of voor een ander, invoert, uitvoert, verkoopt, vervoert, verspreidt of op enige andere manier ter beschikking stelt, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijftigduizend euro of met een van die straffen alleen.”

Artikel 10. In artikel 192 van hetzelfde wetboek, ingevoegd bij de wet van 12 juli 1932, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “178quinquies tot 178septies, en 178nonies,” worden ingevoegd tussen de woorden “177, tweede lid,” en de woorden “180, laatste en voorlaatste lid”;

2° de woorden “ of van andere vervalste of nagemaakte niet-contante betaalinstrumenten,” worden ingevoegd tussen de woorden “van nagemaakte of geschonden munten” en de woorden “of van nagemaakt of vervalst papier,”

Article 11. À l'article 192ter, inséré par la loi du 10 janvier 2005, les mots "178^{quinquies} à 178^{nonies}" sont chaque fois insérés entre les mots "176 à 178," et les mots "180, et 185 à 187bis,"

Article 12. L'article 470 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Sera puni des peines portées à l'article 468, comme s'il avait commis un vol avec violences ou menaces, celui qui aura obtenu, délibérément, à l'aide de violences ou de menaces, soit un bien, soit un avantage illicite."

Article 13. À l'article 491 du même Code, modifié par la loi du 26 juin 2000, les mots "des effets, deniers, marchandises, billets, quittances, écrits de toute nature contenant ou opérant obligation ou décharge et qui lui avaient été remis à la condition de les rendre ou d'en faire un usage ou un emploi déterminé" sont remplacés par les mots "un bien mobilier ayant une valeur économique qui lui avait été remis à la condition de le rendre ou d'en faire un usage ou un emploi déterminé."

Article 14. L'article 496, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 26 novembre 2011, est remplacé par ce qui suit:

"Celui qui cherche à se procurer, pour lui-même ou pour autrui, avec une intention frauduleuse, un avantage économique illégal, soit en faisant usage de faux noms ou de fausses qualités, soit en employant des manoeuvres frauduleuses pour persuader l'existence de fausses entreprises, d'un pouvoir ou d'un crédit imaginaire, pour faire naître l'espérance ou la crainte d'un succès, d'un accident ou de tout autre événement chimérique, ou pour abuser autrement de la confiance ou de la crédulité, est puni d'un emprisonnement de six mois à cinq ans et d'une amende de vingt-six euros à cent mille euros ou d'une de ces peines seulement."

Article 15. À l'article 505 1°, remplacé par l'article 7 de loi du 07 avril 1995, les mots "les choses enlevées, détournées ou obtenues" sont remplacés par les mots "les biens enlevés, détournés, ou obtenus"

Artikel 11. In artikel 192ter, ingevoegd bij de wet van 10 januari 2005, worden de woorden "178^{quinquies} tot 178^{nonies}," telkens ingevoegd tussen de woorden "176 tot 178," en de woorden "180 en 185 tot 187bis."

Artikel 12. Artikel 470 van hetzelfde wetboek wordt vervangen als volgt:

"Met de straffen, bij het artikel 468 bepaald, wordt gestraft alsof hij een diefstal met geweld of bedreiging had gepleegd, hij die opzettelijk met behulp van geweld of bedreiging hetzij een goed, hetzij een ongeoorloofd voordeel verkrijgt."

Artikel 13. In artikel 491 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 26 juni 2000, worden de woorden "goederen, gelden, koopwaren, biljetten, kwijtingen, geschriften van om het even welke aard, die een verbintenis of een schuldbevrijding inhouden of teweegbrengen en die hem overhandigd zijn onder verplichting om ze terug te geven of ze voor een bepaald doel te gebruiken" vervangen door de woorden "een roerend goed met economische waarde dat hem overhandigd is onder verplichting om het terug te geven of het voor een bepaald doel te gebruiken of aan te wenden"

Artikel 14. Artikel 496, eerste lid, van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 26 november 2011, wordt vervangen als volgt:

"Hij die, met bedrieglijk opzet, beoogt een onrechtmatig economisch voordeel voor zichzelf of voor een ander te verwerven, hetzij door gebruik te maken van valse namen of valse hoedanigheden, hetzij door listige kunstgrepen aan te wenden om te doen geloven aan het bestaan van valse ondernemingen, van een denkbeeldige macht of van een denkbeeldig krediet, om een goede afloop, een ongeval of enige andere hersenschimmige gebeurtenis te doen verwachten of te doen vrezen of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen of van de lichtgelovigheid, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot honderdduizend euro of met een van die straffen alleen."

Artikel 15. In artikel 505, 1°, vervangen bij artikel 7 van de wet van 7 april 1995, wordt het woord "zaken" vervangen door de woorden "goederen"

Analyse d'impact de la réglementation

RiA-AiR

- :: Remplissez de préférence le formulaire en ligne ria-air.fed.be
- :: Contactez le Helpdesk si nécessaire ria-air@premier.fed.be
- :: Consultez le manuel, les FAQ, etc. www.simplification.be

Fiche signalétique

Auteur .a.

Membre du Gouvernement compétent	Vincent Van Quickenborne, ministre de la Justice
Contact cellule stratégique (nom, email, tél.)	Siska Castelain, conseillère, cellule stratégique Justice – siska@teamjustitie.be – 0486/75 33 93
Administration compétente	SPF Justice
Contact administration (nom, email, tél.)	Frederik Decruyenaere – frederik.decruyenaere@just.fgov.be – 02/542 67 87

Projet .b.

Titre du projet de réglementation	Avant-projet de loi transposant la directive 2019/713 du Parlement européen et du Conseil du 17 avril 2019 concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces et remplaçant la décision-cadre 2001/413/ JAI du Conseil	
Description succincte du projet de réglementation en mentionnant l'origine réglementaire (traités, directive, accord de coopération, actualité, ...), les objectifs poursuivis et la mise en œuvre.	Le présent avant-projet de loi a pour objet de transposer en droit interne la directive 2019/713 du Parlement européen et du Conseil du 17 avril 2019 concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces et remplaçant la décision-cadre 2001/413/ JAI du Conseil. Un nouveau chapitre sur la contrefaçon et la falsification des instruments de paiement autres que les espèces est introduit dans le Titre 3 du livre 2 du Code pénal relatif aux crimes et délits contre la foi publique. En outre, dans le Titre IX du livre 2 du Code pénal relatif aux infractions contre les propriétés, certaines infractions traditionnelles dont le vol, l'escroquerie, l'abus de confiance et le recel sont ajustées afin de tenir compte de l'évolution des réalités économiques et technologiques.	
Analyses d'impact déjà réalisées	☐ Oui ☒ Non	Si oui, veuillez joindre une copie ou indiquer la référence du document : --

Consultations sur le projet de réglementation .c.

Consultations obligatoires, facultatives ou informelles :	IF, Budget, Conseil d'Etat. Facultatif: Collège des procureurs généraux.
---	--

Sources utilisées pour effectuer l'analyse d'impact .d.

Statistiques, documents de référence, organisations et personnes de référence :	--
---	----

Date de finalisation de l'analyse d'impact .e.

21/03/2023

Quel est l'impact du projet de réglementation sur ces 21 thèmes ?

Un projet de réglementation aura généralement des impacts sur un nombre limité de thèmes.
Une liste non-exhaustive de mots-clés est présentée pour faciliter l'appréciation de chaque thème.
S'il y a des **impacts positifs et / ou négatifs**, **expliquez-les** (sur base des mots-clés si nécessaire) et **indiquez** les mesures prises pour alléger / compenser les éventuels impacts négatifs.
Pour les thèmes **3, 10, 11 et 21**, des questions plus approfondies sont posées.
Consultez le [manuel](#) ou contactez le helpdesk ria-air@premier.fed.be pour toute question.

Lutte contre la pauvreté .1.

Revenu minimum conforme à la dignité humaine, accès à des services de qualité, surendettement, risque de pauvreté ou d'exclusion sociale (y compris chez les mineurs), illettrisme, fracture numérique.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Égalité des chances et cohésion sociale .2.

Non-discrimination, égalité de traitement, accès aux biens et services, accès à l'information, à l'éducation et à la formation, écart de revenu, effectivité des droits civils, politiques et sociaux (en particulier pour les populations fragilisées, les enfants, les personnes âgées, les personnes handicapées et les minorités).

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Égalité entre les femmes et les hommes .3.

Accès des femmes et des hommes aux ressources : revenus, travail, responsabilités, santé/soins/bien-être, sécurité, éducation/savoir/formation, mobilité, temps, loisirs, etc.

Exercice des droits fondamentaux par les femmes et les hommes : droits civils, sociaux et politiques.

1. Quelles personnes sont directement et indirectement concernées par le projet et quelle est la composition sexuée de ce(s) groupe(s) de personnes ?

Si aucune personne n'est concernée, expliquez pourquoi.

[Le projet de loi porte sur l'incrimination de la contrefaçon et de la falsification des instruments de paiement autres que les espèces. Il ne fait pas de distinction entre les femmes et les hommes.](#)

↓ Si des personnes sont concernées, répondez à la question 2.

2. Identifiez les éventuelles différences entre la situation respective des femmes et des hommes dans la matière relative au projet de réglementation.

--

↓ S'il existe des différences, répondez aux questions 3 et 4.

3. Certaines de ces différences limitent-elles l'accès aux ressources ou l'exercice des droits fondamentaux des femmes ou des hommes (différences problématiques) ? [O/N] > expliquez

--

4. Compte tenu des réponses aux questions précédentes, identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur l'égalité des femmes et les hommes ?

--

↓ S'il y a des impacts négatifs, répondez à la question 5.

5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les impacts négatifs ?

--

Santé .4.

Accès aux soins de santé de qualité, efficacité de l'offre de soins, espérance de vie en bonne santé, traitements des maladies chroniques (maladies cardiovasculaires, cancers, diabète et maladies respiratoires chroniques), déterminants de la santé (niveau socio-économique, alimentation, pollution), qualité de la vie.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact
Emploi .5.

Accès au marché de l'emploi, emplois de qualité, chômage, travail au noir, conditions de travail et de licenciement, carrière, temps de travail, bien-être au travail, accidents de travail, maladies professionnelles, équilibre vie privée - vie professionnelle, rémunération convenable, possibilités de formation professionnelle, relations collectives de travail.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact
Modes de consommation et production .6.

Stabilité/prévisibilité des prix, information et protection du consommateur, utilisation efficace des ressources, évaluation et intégration des externalités (environnementales et sociales) tout au long du cycle de vie des produits et services, modes de gestion des organisations.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact
Développement économique .7.

Création d'entreprises, production de biens et de services, productivité du travail et des ressources/matières premières, facteurs de compétitivité, accès au marché et à la profession, transparence du marché, accès aux marchés publics, relations commerciales et financières internationales, balance des importations/exportations, économie souterraine, sécurité d'approvisionnement des ressources énergétiques, minérales et organiques.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact
Investissements .8.

Investissements en capital physique (machines, véhicules, infrastructures), technologique, intellectuel (logiciel, recherche et développement) et humain, niveau d'investissement net en pourcentage du PIB.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact
Recherche et développement .9.

Opportunités de recherche et développement, innovation par l'introduction et la diffusion de nouveaux modes de production, de nouvelles pratiques d'entreprises ou de nouveaux produits et services, dépenses de recherche et de développement.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

Énergie .12.

Mix énergétique (bas carbone, renouvelable, fossile), utilisation de la biomasse (bois, biocarburants), efficacité énergétique, consommation d'énergie de l'industrie, des services, des transports et des ménages, sécurité d'approvisionnement, accès aux biens et services énergétiques.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Mobilité .13.

Volume de transport (nombre de kilomètres parcourus et nombre de véhicules), offre de transports collectifs, offre routière, ferroviaire, maritime et fluviale pour les transports de marchandises, répartitions des modes de transport (modal shift), sécurité, densité du trafic.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Alimentation .14.

Accès à une alimentation sûre (contrôle de qualité), alimentation saine et à haute valeur nutritionnelle, gaspillages, commerce équitable.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Changements climatiques .15.

Émissions de gaz à effet de serre, capacité d'adaptation aux effets des changements climatiques, résilience, transition énergétique, sources d'énergies renouvelables, utilisation rationnelle de l'énergie, efficacité énergétique, performance énergétique des bâtiments, piégeage du carbone.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Ressources naturelles .16.

Gestion efficace des ressources, recyclage, réutilisation, qualité et consommation de l'eau (eaux de surface et souterraines, mers et océans), qualité et utilisation du sol (pollution, teneur en matières organiques, érosion, assèchement, inondations, densification, fragmentation), déforestation.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Air intérieur et extérieur .17.

Qualité de l'air (y compris l'air intérieur), émissions de polluants (agents chimiques ou biologiques : méthane, hydrocarbures, solvants, SOx, NOx, NH3), particules fines.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Biodiversité .18.

Niveaux de la diversité biologique, état des écosystèmes (restauration, conservation, valorisation, zones protégées), altération et fragmentation des habitats, biotechnologies, brevets d'invention sur la matière biologique, utilisation des ressources génétiques, services rendus par les écosystèmes (purification de l'eau et de l'air, ...), espèces domestiquées ou cultivées, espèces exotiques envahissantes, espèces menacées.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Nuisances .19.

Nuisances sonores, visuelles ou olfactives, vibrations, rayonnements ionisants, non ionisants et électromagnétiques, nuisances lumineuses.

☐ Impact positif☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Autorités publiques .20.

Fonctionnement démocratique des organes de concertation et consultation, services publics aux usagers, plaintes, recours, contestations, mesures d'exécution, investissements publics.

☐ Impact positif☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Cohérence des politiques en faveur du développement .21.

Prise en considération des impacts involontaires des mesures politiques belges sur les intérêts des pays en développement.

1. Identifiez les éventuels impacts directs et indirects du projet sur les pays en développement dans les domaines suivants :

- sécurité alimentaire
- santé et accès aux médicaments
- travail décent
- commerce local et international
- revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation)
- mobilité des personnes
- environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre)
- paix et sécurité

Expliquez si aucun pays en développement n'est concerné.

[Il n'y a pas d'impact sur les pays en développement. Le projet concerne les enquêtes pénales.](#)

S'il y a des impacts positifs et/ou négatifs, répondez à la question 2.

2. Précisez les impacts par groupement régional ou économique (lister éventuellement les pays). Cf. manuel

--

S'il y a des impacts négatifs, répondez à la question 3.

3. Quelles mesures sont prises pour les alléger / compenser les impacts négatifs ?

--

Regelgevingsimpactanalyse

RiA-AiR

- :: Vul het formulier bij voorkeur online in ria-air.fed.be
- :: Contacteer de helpdesk indien nodig ria-air@premier.fed.be
- :: Raadpleeg de handleiding, de FAQ, enz. www.veroeenvoudiging.be

Beschrijvende fiche

Auteur .a.

Bevoegd regeringslid	Vincent Van Quickenborne, Minister van Justitie_
Contactpersoon beleidscel (Naam, E-mail, Tel. Nr.)	Siska Castelain, adviseur kabinet Justitie – siska@teamjustitie.be – 0486/75 33 93
Overheidsdienst	FOD Justitie
Contactpersoon overheidsdienst (Naam, E-mail, Tel. Nr.)	Frederik Decruyenaere – frederik.decruyenaere@just.fgov.be – 02/542 67 87

Ontwerp .b.

Titel van het ontwerp van regelgeving	Voorontwerp van wet tot omzetting van Richtlijn 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad.
Korte beschrijving van het ontwerp van regelgeving met vermelding van de oorsprong (verdrag, richtlijn, samenwerkingsakkoord, actualiteit, ...), de beoogde doelen van uitvoering.	Dit voorontwerp van wet beoogt de omzetting in Belgisch recht van Richtlijn 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad. Een nieuw hoofdstuk betreffende de namaking of vervalsing van niet-contante betaalinstrumenten wordt ingevoerd in titel III van boek 2 van het Strafwetboek, die betrekking heeft op misdaden en wanbedrijven tegen de openbare trouw. Voorts worden in titel IX van boek 2 van het Strafwetboek, die betrekking heeft op misdrijven tegen eigendommen, bepaalde traditionele misdrijven waaronder diefstal, oplichting, misbruik van vertrouwen en heling aangepast zodat rekening wordt gehouden met de evolutie van de technologische en economische realiteit.
Impactanalyses reeds uitgevoerd	☐ Ja Indien ja, gelieve een kopie bij te voegen of de referentie van het document te vermelden: __ ☒ Nee

Raadpleging over het ontwerp van regelgeving .c.

Verplichte, facultatieve of informele raadplegingen:	IF, Begroting, Raad van State. Facultatief: College van procureurs-generaal.
--	--

Bronnen gebruikt om de impactanalyse uit te voeren .d.

Statistieken, referentiedocumenten, organisaties en
contactpersonen:

--

Datum van beëindiging van de impactanalyse .e.

21/03/2023

Welke impact heeft het ontwerp van regelgeving op deze 21 thema's?

Een ontwerp van regelgeving zal meestal slechts impact hebben op enkele thema's.

Een niet-exhaustieve lijst van trefwoorden is gegeven om de inschatting van elk thema te vergemakkelijken.

Indien er een **positieve en/of negatieve impact** is, leg deze uit (gebruik indien nodig trefwoorden) en vermeld welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve effecten te verlichten/te compenseren.

Voor de thema's **3, 10, 11** en **21**, worden meer gedetailleerde vragen gesteld.

Raadpleeg de [handleiding](#) of contacteer de helpdesk ria-air@premier.fed.be indien u vragen heeft.

Kansarmoedebestrijding .1.

Menswaardig minimuminkomen, toegang tot kwaliteitsvolle diensten, schuldenoverlast, risico op armoede of sociale uitsluiting (ook bij minderjarigen), ongeletterdheid, digitale kloof.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact Leg uit. ☒ Geen impact

Gelijke Kansen en sociale cohesie .2.

Non-discriminatie, gelijke behandeling, toegang tot goederen en diensten, toegang tot informatie, tot onderwijs en tot opleiding, loonkloof, effectiviteit van burgerlijke, politieke en sociale rechten (in het bijzonder voor kwetsbare bevolkingsgroepen, kinderen, ouderen, personen met een handicap en minderheden).

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact Leg uit. ☒ Geen impact

Gelijkheid van vrouwen en mannen .3.

Toegang van vrouwen en mannen tot bestaansmiddelen: inkomen, werk, verantwoordelijkheden, gezondheid/zorg/welzijn, veiligheid, opleiding/kennis/vorming, mobiliteit, tijd, vrije tijd, etc.

Uitoefening door vrouwen en mannen van hun fundamentele rechten: burgerlijke, sociale en politieke rechten.

1. Op welke personen heeft het ontwerp (rechtstreeks of onrechtstreeks) een impact en wat is de naar geslacht uitgesplitste samenstelling van deze groep(en) van personen?

Indien geen enkele persoon betrokken is, leg uit waarom.

[Het wetsontwerp heeft betrekking op de strafbaarstelling van vervalsing en namaak van niet-contante betaalinstrumenten. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen vrouwen en mannen.](#)

Indien er personen betrokken zijn, beantwoord dan vraag 2.

2. Identificeer de eventuele verschillen in de respectieve situatie van vrouwen en mannen binnen de materie waarop het ontwerp van regelgeving betrekking heeft.

Indien er verschillen zijn, beantwoord dan vragen 3 en 4.

3. Beperken bepaalde van deze verschillen de toegang tot bestaansmiddelen of de uitoefening van fundamentele rechten van vrouwen of mannen (problematische verschillen)? [J/N] > Leg uit

4. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de gelijkheid van vrouwen en mannen, rekening houdend met de voorgaande antwoorden?

Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vraag 5.

5. Welke maatregelen worden genomen om de negatieve impact te verlichten / te compenseren?

Gezondheid .4.

Toegang tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg, efficiëntie van het zorgaanbod, levensverwachting in goede gezondheid, behandelingen van chronische ziekten (bloedvatenziekten, kankers, diabetes en chronische ademhalingsziekten), gezondheidsdeterminanten (sociaaleconomisch niveau, voeding, verontreiniging), levenskwaliteit.

☐ Positieve impact☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact**Werkgelegenheid .5.**

Toegang tot de arbeidsmarkt, kwaliteitsvolle banen, werkloosheid, zwartwerk, arbeids- en ontslagomstandigheden, loopbaan, arbeidstijd, welzijn op het werk, arbeidsongevallen, beroepsziekten, evenwicht privé- en beroepsleven, gepaste verloning, mogelijkheid tot beroepsopleiding, collectieve arbeidsverhoudingen.

☐ Positieve impact☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact**Consumptie- en productiepatronen .6.**

Prijsstabiliteit of -voorzienbaarheid, inlichting en bescherming van de consumenten, doeltreffend gebruik van hulpbronnen, evaluatie en integratie van (sociale- en milieu-) externaliteiten gedurende de hele levenscyclus van de producten en diensten, beheerpatronen van organisaties.

☐ Positieve impact☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact**Economische ontwikkeling .7.**

Oprichting van bedrijven, productie van goederen en diensten, arbeidsproductiviteit en productiviteit van hulpbronnen/grondstoffen, competitiviteitsfactoren, toegang tot de markt en tot het beroep, markttransparantie, toegang tot overheidsopdrachten, internationale handels- en financiële relaties, balans import/export, ondergrondse economie, bevoorradingszekerheid van zowel energiebronnen als minerale en organische hulpbronnen.

☐ Positieve impact☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact**Investeringen .8.**

Investeringen in fysiek (machines, voertuigen, infrastructuur), technologisch, intellectueel (software, onderzoek en ontwikkeling) en menselijk kapitaal, nettoinvesteringscijfer in procent van het bbp.

☐ Positieve impact☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact**Onderzoek en ontwikkeling .9.**

Mogelijkheden betreffende onderzoek en ontwikkeling, innovatie door de invoering en de verspreiding van nieuwe productiemethodes, nieuwe ondernemingspraktijken of nieuwe producten en diensten, onderzoeks- en ontwikkelingsuitgaven.

☐ Positieve impact☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact

Kmo's .10.

Impact op de ontwikkeling van de kmo's.

1. Welke ondernemingen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken?

Beschrijf de sector(en), het aantal ondernemingen, het % kmo's (< 50 werknemers), waaronder het % micro-ondernemingen (< 10 werknemers).

Indien geen enkele onderneming betrokken is, leg uit waarom.

Het voorontwerp van wet heeft geen betrekking op ondernemingen.

↓ Indien er kmo's betrokken zijn, beantwoord dan vraag 2.

2. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de kmo's.
N.B. De impact op de administratieve lasten moet bij thema 11 gedetailleerd worden.

--

↓ Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vragen 3 tot 5.

3. Is deze impact verhoudingsgewijs zwaarder voor de kmo's dan voor de grote ondernemingen? [J/N] > Leg uit

--

4. Staat deze impact in verhouding tot het beoogde doel? [J/N] > Leg uit

--

5. Welke maatregelen worden genomen om deze negatieve impact te verlichten / te compenseren?

--

Administratieve lasten .11.

Verlaging van de formaliteiten en administratieve verplichtingen die direct of indirect verbonden zijn met de uitvoering, de naleving en/of de instandhouding van een recht, een verbod of een verplichting.

↓ Indien burgers (zie thema 3) en/of ondernemingen (zie thema 10) betrokken zijn, beantwoord dan volgende vragen.

1. Identificeer, per betrokken doelgroep, de nodige formaliteiten en verplichtingen voor de toepassing van de regelgeving.
Indien er geen enkele formaliteiten of verplichtingen zijn, leg uit waarom.

a. __huidige regelgeving*

b. __ontwerp van regelgeving**

↓ Indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in de huidige* regelgeving, beantwoord dan vragen 2a tot 4a.

↓ Indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in het ontwerp van regelgeving**, beantwoord dan vragen 2b tot 4b.

2. Welke documenten en informatie moet elke betrokken doelgroep verschaffen?

a. __*

b. __**

3. Hoe worden deze documenten en informatie, per betrokken doelgroep, ingezameld?

a. __*

b. __**

4. Welke is de periodiciteit van de formaliteiten en verplichtingen, per betrokken doelgroep?

a. __*

b. __**

5. Welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve impact te verlichten / te compenseren?

--

Energie .12.

Energimix (koolstofarm, hernieuwbaar, fossiel), gebruik van biomassa (hout, biobrandstoffen), energie-efficiëntie, energieverbruik van de industrie, de dienstensector, de transportsector en de huishoudens, bevoorradingszekerheid, toegang tot energiediensten en -goederen.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Leg uit. ☒ Geen impact

Mobiliteit .13.

Transportvolume (aantal afgelegde kilometers en aantal voertuigen), aanbod van gemeenschappelijk personenvervoer, aanbod van wegen, sporen en zee- en binnenvaart voor goederenvervoer, verdeling van de vervoerswijzen (modal shift), veiligheid, verkeersdichtheid.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Leg uit. ☒ Geen impact

Voeding .14.

Toegang tot veilige voeding (kwaliteitscontrole), gezonde en voedzame voeding, verspilling, eerlijke handel.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Leg uit. ☒ Geen impact

Klimaatverandering .15.

Uitstoot van broeikasgassen, aanpassingsvermogen aan de gevolgen van de klimaatverandering, veerkracht, energie overgang, hernieuwbare energiebronnen, rationeel energiegebruik, energie-efficiëntie, energieprestaties van gebouwen, winnen van koolstof.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Leg uit. ☒ Geen impact

Natuurlijke hulpbronnen .16.

Efficiënt beheer van de hulpbronnen, recyclage, hergebruik, waterkwaliteit en -consumptie (oppervlakte- en grondwater, zeeën en oceanen), bodemkwaliteit en -gebruik (verontreiniging, organisch stofgehalte, erosie, drooglegging, overstromingen, verdichting, fragmentatie), ontbossing.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Leg uit. ☒ Geen impact

Buiten- en binnenlucht .17.

Luchtkwaliteit (met inbegrip van de binnenlucht), uitstoot van verontreinigende stoffen (chemische of biologische agentia: methaan, koolwaterstoffen, oplosmiddelen, SOX, NOX, NH3), fijn stof.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Leg uit. ☒ Geen impact

Biodiversiteit .18.

Graad van biodiversiteit, stand van de ecosystemen (herstelling, behoud, valorisatie, beschermde zones), verandering en fragmentatie van de habitats, biotechnologieën, uitvindingsoctrooien in het domein van de biologie, gebruik van genetische hulpbronnen, diensten die de ecosystemen leveren (water- en luchtzuivering, enz.), gedomesticeerde of gecultiveerde soorten, invasieve uitheemse soorten, bedreigde soorten.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Leg uit. ☒ Geen impact

Hinder .19.

Geluids-, geur- of visuele hinder, trillingen, ioniserende, niet-ioniserende en elektromagnetische stralingen, lichtoverlast.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Geen impact

Overheid .20.

Democratische werking van de organen voor overleg en beraadslaging, dienstverlening aan gebruikers, klachten, beroep, protestbewegingen, wijze van uitvoering, overheidsinvesteringen.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Geen impact

Beleidscoherentie ten gunste van ontwikkeling .21.

Inachtneming van de onbedoelde neveneffecten van de Belgische beleidsmaatregelen op de belangen van de ontwikkelingslanden.									
1. Identificeer de eventuele rechtstreekse of onrechtstreekse impact van het ontwerp op de ontwikkelingslanden op het vlak van: <table border="0"> <tr> <td>☐ voedselveiligheid</td> <td>☐ inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie)</td> </tr> <tr> <td>☐ gezondheid en toegang tot geneesmiddelen</td> <td>☐ mobiliteit van personen</td> </tr> <tr> <td>☐ waardig werk</td> <td>☐ leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling)</td> </tr> <tr> <td>☐ lokale en internationale handel</td> <td>☐ vrede en veiligheid</td> </tr> </table> Indien er geen enkelen ontwikkelingsland betrokken is, leg uit waarom. Er is geen impact op ontwikkelingslanden. Het ontwerp heeft betrekking op strafonderzoeken. ↓ Indien er een positieve en/of negatieve impact is, beantwoord dan vraag 2.		☐ voedselveiligheid	☐ inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie)	☐ gezondheid en toegang tot geneesmiddelen	☐ mobiliteit van personen	☐ waardig werk	☐ leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling)	☐ lokale en internationale handel	☐ vrede en veiligheid
☐ voedselveiligheid	☐ inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie)								
☐ gezondheid en toegang tot geneesmiddelen	☐ mobiliteit van personen								
☐ waardig werk	☐ leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling)								
☐ lokale en internationale handel	☐ vrede en veiligheid								
2. Verduidelijk de impact per regionale groepen of economische categorieën (eventueel landen oplijsten). Zie bijlage ↓ Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vraag 3.									
3. Welke maatregelen worden genomen om de negatieve impact te verlichten / te compenseren?									

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT N° 73.411/1 DU 17 MAI 2023

Le 5 avril 2023, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par ministre de la Justice à communiquer un avis dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi 'transposant la directive 2019/713 du Parlement européen et du Conseil du 17 avril 2019 concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces et remplaçant la décision-cadre 2001/413/JAI du Conseil'.

L'avant-projet a été examiné par la première chambre le 11 mai 2023. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wouter PAS et Inge VOS, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Barbara SPEYBROUCK, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wouter PAS, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 17 mai 2023.

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

1. L'avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet de transposer en droit belge la directive 2019/713 du Parlement européen et du Conseil du 17 mai 2019 'concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces et remplaçant la décision-cadre 2001/413/JAI du Conseil' (ci-après: la directive). La transposition était requise pour le 31 mai 2021 au plus tard.

EXAMEN DU TEXTE

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

2. Il est recommandé de joindre au projet qui sera déposé à la Chambre des représentants un tableau de correspondance indiquant quelles dispositions déjà existantes du Code pénal ou quelles dispositions de l'avant-projet transposent les différentes dispositions de la directive¹.

3. L'avant-projet ne transpose pas en tant que tel la définition de "dispositif, objet ou enregistrement protégé" contenue à l'article 2, b), de la directive. Cet article 2, b), vise ainsi "un dispositif, objet ou enregistrement protégé contre les imitations et les utilisations frauduleuses, par exemple dans sa conception ou par un codage ou une signature". Vu la

¹ Le tableau fourni par le délégué peut servir à cette fin, après vérification (ainsi, pour l'article 7 de la directive, il ne faut pas faire référence dans le tableau à l'article 7 de l'avant-projet mais à son article 9).

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 73.411/1 VAN 17 MEI 2023

Op 5 april 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door minister van Justitie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'tot omzetting van Richtlijn 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad'.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 11 mei 2023. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wouter PAS, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 17 mei 2023.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe richtlijn 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 'betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad' (hierna: de richtlijn) om te zetten in het Belgische recht. De omzetting was vereist tegen uiterlijk 31 mei 2021.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKINGEN

2. Het verdient aanbeveling ervoor te zorgen dat bij het ontwerp dat in de Kamer van volksvertegenwoordigers zal worden ingediend, een concordantietabel wordt toegevoegd waarin wordt aangegeven door welke reeds bestaande bepalingen van het Strafwetboek of door welke bepalingen van het voorontwerp de onderscheiden bepalingen van de richtlijn worden omgezet.¹

3. Het voorontwerp bevat als dusdanig geen omzetting van de in artikel 2, b), van de richtlijn opgenomen definitie van "beveiligd apparaat of voorwerp of beveiligde registratie". Dit artikel 2, b), definieert "beveiligd apparaat of voorwerp of beveiligde registratie" als "een apparaat, voorwerp of registratie dat of die beschermd is tegen namaak of frauduleus gebruik,

¹ De door de gemachtigde bezorgde tabel kan daartoe dienen, na nazicht (zo moet bij artikel 7 van de richtlijn in de tabel niet worden verwezen naar artikel 7 van het voorontwerp, maar naar artikel 9 van het voorontwerp).

définition de l'article 2, a), de la directive qui a été transposée dans l'article 4 de l'avant-projet (article 178^{quater} C. pén., en projet), il ne paraît pas nécessaire de transposer explicitement la définition de l'article 2, b), dès lors que l'apport de celle-ci n'est pas significatif. Il est néanmoins recommandé de viser aussi explicitement, dans l'exposé des motifs relatif à l'article 4 de l'avant-projet, la définition de l'article 2, b), de la directive.

4. Dans les articles 178^{quinquies}, 178^{sexies}, et 178^{septies}, en projet, du Code pénal, l'intention particulière est requise explicitement, au vu des mots "dans une intention frauduleuse". Tel n'est pas le cas dans l'article 178^{octies}, en projet, du Code pénal, même si l'exposé des motifs précise que "[l]'auteur doit avoir agi avec une intention frauduleuse au moment de la réutilisation".

Les dispositions en projet étant insérées dans le Code pénal existant, il est préférable que le texte des dispositions en projet s'accorde le mieux possible avec les textes existants, comme le conçoit le délégué lui-même.

Le fait que l'avant-projet de loi portant le Livre 2 du Code pénal² mentionne explicitement l'exigence d'une intention frauduleuse, ne constitue pas un véritable argument pour insérer dès à présent explicitement cette exigence dès lors que la structure et la formulation du Livre 2 en projet se fondent sur le Livre Premier en projet du Code pénal et sur les règles relatives à l'élément moral des infractions, qui y sont contenues³.

Afin de se conformer aux dispositions existantes du Code pénal en matière de contrefaçon et de falsification, il est dès lors préférable de ne pas viser explicitement l'exigence d'une intention frauduleuse dans l'article 178^{quinquies} C. pén., en projet.

En ce qui concerne l'intention frauduleuse constatée lors de l' "utilisation" d'instruments de paiement autres que les espèces, contrefaits ou falsifiés (articles 178^{sexies}, 178^{septies} et 178^{octies} C. pén., en projet), il convient de se référer à l'article 213 du Code pénal. Cette disposition s'applique aux "cinq chapitres précédents", à savoir les chapitres I, II, IIbis, III et IV du titre III du Livre 2, et prévoit que "[l]'application des peines portées contre ceux qui auront fait usage des monnaies, effets, coupons, billets, sceaux, timbres, poinçons, marques, dépêches télégraphiques et écrits contrefaits, fabriqués ou falsifiés, n'aura lieu qu'autant que ces personnes auront fait

bijvoorbeeld door middel van ontwerp, codering of ondertekening". Gelet op de in artikel 4 van het voorontwerp (ontworpen artikel 178^{quater} Sw.) omgezette definitie van artikel 2, a), van de richtlijn, lijkt het niet noodzakelijk de definitie van 2, b), uitdrukkelijk om te zetten, aangezien die weinig toevoegt. Wel verdient het aanbeveling in de memorie van toelichting bij artikel 4 van het voorontwerp ook uitdrukkelijk naar de definitie van artikel 2, b), van de richtlijn te verwijzen.

4. In de ontworpen artikelen 178^{quinquies}, 178^{sexies} en 178^{septies} van het Strafwetboek wordt het bijzonder opzet uitdrukkelijk vereist, door de woorden "met bedrieglijk opzet" op te nemen. Dit is niet het geval in het ontworpen artikel 178^{octies} van het Strafwetboek niettegenstaande het feit dat in de memorie van toelichting wordt gesteld dat "(d)e dader (...) met bedrieglijk opzet gehandeld dient te hebben op het moment van het hergebruik".

Aangezien de ontworpen bepalingen worden ingevoegd in het bestaande Strafwetboek, sluit de tekst van de ontworpen bepalingen best zo nauw mogelijk aan bij de bestaande teksten, zoals de gemachtigde zelf vooropstelt.

Het feit dat in het voorontwerp van wet houdende boek 2 van het Strafwetboek² expliciet naar het vereiste van het bedrieglijk opzet wordt verwezen, vormt geen werkelijk argument om het vereiste ook nu reeds uitdrukkelijk op te nemen, aangezien de opbouw en de formulering van het ontworpen boek 2 uitgaan van het ontworpen boek 1 van het Strafwetboek, en de daarin vervatte regels inzake het moreel bestanddeel van misdrijven.³

Om in overeenstemming te zijn met de bestaande bepalingen van het Strafwetboek inzake namaking en vervalsing, lijkt het dan ook beter in het ontworpen artikel 178^{quinquies} Sw. niet uitdrukkelijk te verwijzen naar het vereiste van bedrieglijk opzet.

Wat het bedrieglijk opzet bij het "gebruik" van nagemaakte of vervalste niet-contante betaalinstrumenten betreft (ontworpen artikelen 178^{sexies}, 178^{septies} en 178^{octies} Sw.) dient te worden gewezen op artikel 213 van het Strafwetboek. Deze bepaling geldt voor de "vijf vorige hoofdstukken", zijnde de hoofdstukken I, II, IIbis, III en IV van titel III van boek 2, en bepaalt dat "[d]e toepassing van de straffen, gesteld tegen hen die gebruik maken van de munten, effecten, rente- of dividendbewijzen, biljetten, zegels, stempels, merken, telegrammen en geschriften welke nagemaakt, valselijk opgemaakt of vervalst zijn, (...) slechts plaats [heeft] voor zover die personen van

² Un avant-projet de Livre 2 du Code pénal est actuellement soumis pour avis à la section de législation sous le numéro 72.477/3. Une version antérieure du Livre 2 du Code pénal a fait l'objet de l'avis 64.121/1 du 23 novembre 2018 du Conseil d'État sur un avant-projet de loi 'Code pénal - Livre 2'.

³ Voir l'avant-projet de Livre Premier du Code pénal sur lequel le Conseil d'État a rendu le 3 avril 2023 l'avis 71.935/1 (des versions antérieures de l'avant-projet portant le Livre Premier du Code pénal ont fait l'objet des avis du Conseil d'État n°s 60.893/3 du 27 mars 2017 sur un avant-projet de 'Code pénal - Livre Premier' et 64.126/1 du 23 novembre 2018 sur un avant-projet de 'Code pénal - Livre Premier (article 34)').

² Een voorontwerp van boek 2 van het Strafwetboek ligt thans voor advies bij de afdeling Wetgeving voor, onder het nummer 72.477/3. Over een vorige versie van boek 2 van het Strafwetboek bracht de Raad van State het advies RvS 64.121/1 van 23 november 2018 over een voorontwerp van wet 'Strafwetboek - Boek 2' uit.

³ Zie het voorontwerp van boek 1 van het Strafwetboek waarover de Raad van State op 3 april 2023 het advies 71.935/1 uitbracht (over vorige versies van het voorontwerp houdende boek 1 van het Strafwetboek bracht de Raad van State de adviezen RvS 60.893/3 van 27 maart 2017 'over een voorontwerp van 'Strafwetboek - Boek I' en 64.126/1 van 23 november 2018 over een voorontwerp van 'Strafwetboek - Boek 1 (artikel 34)' uit).

usage de la chose fausse, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire”.

Les articles 178*sexies*, 178*septies* et 178*octies* en projet concernent le fait d'utiliser (ou de réutiliser ou de tenter d'utiliser), dans une intention frauduleuse, des instruments de paiement autres que les espèces, et font partie du nouveau chapitre *IIter* du titre III du Livre 2 du Code pénal. Il paraît dès lors préférable d'omettre dans les articles 178*sexies* et 178*septies* en projet la mention d'une "intention frauduleuse" et de faire référence dans l'article 213 du Code pénal à des "instruments de paiement autres que les espèces", l'intitulé de cette disposition étant adaptée en ce sens qu'il s'agit d'une disposition commune qui s'applique aux "six" chapitres précédents.

OBSERVATIONS PAR ARTICLE

Article 4

5. L'article 178*quater* C. pén., en projet, reproduit la définition d' "instrument de paiement autre que les espèces" de l'article 2, a), de la directive. Pour indiquer que les "monnaies légales" ne relèvent pas de cette notion, il est toutefois précisé que le dispositif, l'objet ou l'enregistrement "n[e sont] pas visé[s] par les chapitres Ier et II de ce titre".

À la question de savoir pour quel motif il n'est pas non plus fait référence au chapitre *IIbis* qui porte sur la protection des signes monétaires ayant cours légal, le délégué déclare ce qui suit:

"Er lijkt geen specifieke reden te zijn om niet te verwijzen naar hoofdstuk *IIbis*. Dit kan toegevoegd worden."

Article 10

6. L'article 192 du Code pénal a été "remplacé" par la loi du 12 juillet 1932. On adaptera la phrase liminaire de l'article 10 de l'avant-projet.

À l'article 10, 1°, de l'avant-projet, il convient de supprimer le mot "et" avant "178*nonies*".

Article 13

7. Dans le texte néerlandais, il convient de compléter le segment de phrase à remplacer par les mots "of aan te wenden".

Article 14

8. L'exposé des motifs indique que l'alinéa 1er de l'article 496 du Code pénal est remplacé afin d'uniformiser la définition de

de valse zaak gebruik maken met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden".

De ontworpen artikelen 178*sexies*, 178*septies* en 178*octies*, hebben betrekking op het met bedrieglijk opzet (opnieuw) gebruiken (of pogen te gebruiken) van niet-contante betaalinstrumenten, en maken deel uit van het nieuwe hoofdstuk *IIter* van titel III van boek 2 van het Strafwetboek. Het lijkt dan ook beter om in de ontworpen artikelen 178*sexies* en 178*septies* de verwijzing naar het "bedrieglijk opzet" weg te laten en om in artikel 213 van het Strafwetboek te verwijzen naar "niet-contante betaalinstrumenten" waarbij het opschrift voor deze bepaling wordt aangepast in de zin dat het een gemeenschappelijke bepaling betreft die voor de "zes" vorige hoofdstukken geldt.

ARTIKELSGEWIJZE OPMERKINGEN

Artikel 4

5. Het ontworpen artikel 178*quater* Sw. neemt de definitie van "niet-contant betaalinstrument" uit artikel 2, a), van de richtlijn over. Om aan te geven dat "wettige betaalmiddelen" niet onder dit begrip vallen wordt evenwel bepaald dat het apparaat, het voorwerp of de registratie "niet word[en] beoogd in de hoofdstukken I en II van deze titel".

Gevraagd waarom daarbij niet ook wordt verwezen naar hoofdstuk *IIbis*, dat betrekking heeft de bescherming van de geldtekens die een wettig betaalmiddel zijn, verklaart de gemachtigde:

"Er lijkt geen specifieke reden te zijn om niet te verwijzen naar hoofdstuk *IIbis*. Dit kan toegevoegd worden."

Artikel 10

6. Artikel 192 van het Strafwetboek werd "vervangen" bij de wet van 12 juli 1932. De inleidende zin van artikel 10 van het voorontwerp moet worden aangepast.

In artikel 10, 1°, van het voorontwerp moet het woordje "en" voor "178*nonies*" worden geschrapt.

Artikel 13

7. In de Nederlandse tekst moet de zinsnede die wordt vervangen, worden aangevuld met de woorden "of aan te wenden".

Artikel 14

8. In de memorie van toelichting wordt gesteld dat het eerste lid van artikel 496 van het Strafwetboek wordt vervangen

l'escroquerie avec celle de la fraude informatique⁴. Il apparaît toutefois que le degré de la peine est lui aussi assimilé à celui qui est prévu à l'article 504*quater*, § 1er, du Code pénal. En outre, il ressort que les degrés prévus à l'article 496, alinéas 2 et 3, du Code pénal ne sont pas adaptés.

À cet égard, le délégué déclare ce qui suit:

"Ik denk dat dit een vergissing moet zijn. Wellicht is het een copy-paste van de straf die ook is ingevoerd in artikel 178*quinquies*, waarbij we in de memorie van toelichting uitleggen dat we de straffen eerder doen aanleunen bij informaticamisdrijven dan bij de andere namaak/vervalsing-misdrijven.

In het geval van artikel 496 geldt die motivering uiteraard niet. Ik wil er wel op wijzen dat in het ontwerp van nieuw Strafwetboek een straf voorzien wordt van niveau 3, maar op zich doet dat hier niets ter zake. Voor mij ok dus om de strafmaat hier niet te wijzigen (wat we overigens ook niet doen bij artikel 470)."

Il y a lieu d'adapter la modification en projet de l'article 496, alinéa 1er, du Code pénal de manière à ce que le degré actuel de la peine soit conservé.

9. L'article 496, alinéa 1er, du Code pénal a été modifié par la loi du "26 juin 2000". Il convient d'adapter la phrase liminaire de l'article 14 de l'avant-projet.

Le greffier,

GREET VERBERCKMOES

Le président,

MARNIX VAN DAMME

teneinde de definitie van oplichting te harmoniseren met de definitie van informaticabedrog⁴. Evenwel blijkt dat eveneens de strafmaat wordt gelijkgesteld met de strafmaat voorzien in artikel 504*quater*, § 1, van het Strafwetboek. Daarenboven blijkt dat de straffen waarin artikel 496, tweede en derde lid, van het Strafwetboek voorzien, niet worden aangepast.

De gemachtigde verklaart hierover:

"Ik denk dat dit een vergissing moet zijn. Wellicht is het een copy-paste van de straf die ook is ingevoerd in artikel 178*quinquies*, waarbij we in de memorie van toelichting uitleggen dat we de straffen eerder doen aanleunen bij informaticamisdrijven dan bij de andere namaak/vervalsing-misdrijven.

In het geval van artikel 496 geldt die motivering uiteraard niet. Ik wil er wel op wijzen dat in het ontwerp van nieuw Strafwetboek een straf voorzien wordt van niveau 3, maar op zich doet dat hier niets ter zake. Voor mij ok dus om de strafmaat hier niet te wijzigen (wat we overigens ook niet doen bij artikel 470)."

De ontworpen wijziging van artikel 496, eerste lid, van het Strafwetboek moet worden aangepast, zodat de huidige strafmaat behouden blijft.

9. Artikel 496, eerste lid, van het Strafwetboek werd gewijzigd bij de wet van "26 juni 2000". De inleidende zin van artikel 14 van het voorontwerp moet worden aangepast.

De griffier,

GREET VERBERCKMOES

De voorzitter,

MARNIX VAN DAMME

⁴ Le texte néerlandais de l'exposé des motifs fait mention à tort de "valsheid in informatica". Il ne s'agit cependant pas de l'infraction visée à l'article 210*bis* C.pén. ("faux en informatique"), mais de l'infraction de fraude informatique ("informaticabedrog"), visée à l'article 504*quater* C. pén.

⁴ De Nederlandse tekst van de memorie van toelichting spreekt ten onrechte over "valsheid in informatica". Het betreft evenwel niet dit misdrijf bedoeld in artikel 210*bis* Sw. ("faux en informatique"), maar het misdrijf van informaticabedrog ("fraude informatique") bedoeld in artikel 504*quater* Sw.

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition du ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le ministre de la Justice est chargé de présenter en notre nom à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

CHAPITRE IER**Dispositions générales****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

La présente loi transpose la directive (UE) 2019/713 du Parlement européen et du Conseil du 17 avril 2019 concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces et remplaçant la décision-cadre 2001/413/JAI du Conseil.

CHAPITRE II**Modifications du Code pénal****Art. 3**

Dans le titre III du livre 2 du Code pénal, il est inséré un chapitre II^{ter}, intitulé:

“De la contrefaçon ou falsification des instruments de paiement autres que les espèces”.

Art. 4

Dans le chapitre II^{ter}, inséré par l'article 3, il est inséré un article 178^{quater}, rédigé comme suit:

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Justitie is ermee belast in onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

HOOFDSTUK I**Algemene bepalingen****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Deze wet voorziet in de omzetting van Richtlijn (EU) 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad.

HOOFDSTUK II**Wijzigingen van het Strafwetboek****Art. 3**

In titel III van boek 2 van het Strafwetboek wordt een hoofdstuk II^{ter} ingevoegd, met als opschrift:

“Namaking of vervalsing van niet-contante betaalinstrumenten”.

Art. 4

In hoofdstuk II^{ter}, ingevoegd bij artikel 3, wordt een artikel 178^{quater} ingevoegd, luidende:

“Aux fins du présent chapitre, on entend par “instrument de paiement autre que les espèces” tout dispositif, objet ou enregistrement protégé non matériel ou matériel ou une combinaison de ces éléments, qui, à lui seul ou en liaison avec une procédure ou un ensemble de procédures, permet à son titulaire ou à son utilisateur d’effectuer un transfert d’argent ou de valeur monétaire, y compris par des moyens d’échange numériques et qui n’est pas visé par les chapitres I, II et IIbis de ce titre.”

Art. 5

Dans le même chapitre IIter, il est inséré un article 178quinquies, rédigé comme suit:

“Celui qui aura contrefait ou falsifié un instrument de paiement autre que les espèces, sera puni d’un emprisonnement de six mois à cinq ans et d’une amende de cent euros à cent mille euros.

La tentative de ce délit sera punie de la même peine.”

Art. 6

Dans le même chapitre, il est inséré un article 178sexies rédigé comme suit:

“Celui qui utilise ou tente d’utiliser des instruments de paiement autres que les espèces contrefaits ou falsifiés, sera puni d’un emprisonnement de six mois à trois ans et d’une amende de vingt-six euros à cinquante mille euros.”

Art. 7

Dans le même chapitre, il est inséré un article 178septies rédigé comme suit:

“Celui qui possède, détient, obtient pour lui-même ou pour autrui, importe, exporte, transporte, vend ou distribue des instruments de paiement autres que les espèces obtenus par des moyens illégaux, contrefaits ou falsifiés dans l’intention de les utiliser, sera puni d’un emprisonnement de six mois à trois ans et d’une amende de vingt-six euros à cinquante mille euros ou d’une de ces peines seulement.

La tentative de ce délit sera punie d’un emprisonnement de trois mois à un an et d’une amende de cinquante euros à mille euros ou d’une de ces peines seulement.”

“Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder niet-contant betaalinstrument verstaan een immaterieel of materieel, beveiligd apparaat of voorwerp of een immateriële of materiële, beveiligde registratie, of een combinatie daarvan, waarmee de houder of gebruiker, al dan niet in combinatie met een procedure of geheel van procedures, geld of monetaire waarde kan overmaken, waaronder door middel van digitale betaalmiddelen, en dat niet wordt beoogd in de hoofdstukken I, II en IIbis van deze titel.”

Art. 5

In hetzelfde hoofdstuk IIter wordt een artikel 178quinquies ingevoegd, luidende:

“Hij die een niet-contant betaalinstrument namaakt of vervalst, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar en met geldboete van honderd euro tot honderdduizend euro.

Poging tot dat wanbedrijf wordt gestraft met dezelfde straf.”

Art. 6

In hetzelfde hoofdstuk wordt een artikel 178sexies ingevoegd, luidende:

“Hij die nagemaakte of vervalste niet-contante betaalinstrumenten gebruikt of poogt te gebruiken, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijftigduizend euro.”

Art. 7

In hetzelfde hoofdstuk wordt een artikel 178septies ingevoegd, luidende:

“Hij die onrechtmatig verkregen, nagemaakte of vervalste niet-contante betaalinstrumenten bezit, voorhanden heeft, aanschaff voor zichzelf of voor een ander, invoert, uitvoert, vervoert, verkoopt of verspreidt met het oogmerk om deze te gebruiken, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijftigduizend euro of met een van die straffen alleen.

Poging tot dat wanbedrijf wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot een jaar en met geldboete van vijftig euro tot duizend euro of met een van die straffen alleen.”

Art. 8

Dans le même chapitre, il est inséré un article 178*octies* rédigé comme suit:

“Celui qui, ayant reçu pour bons des instruments de paiement autres que les espèces contrefaits ou falsifiés, les aura remis en circulation après en avoir vérifié les vices après réception, sera puni d’un emprisonnement d’un mois à un an et d’une amende de vingt-six euros à mille euros, ou d’une de ces peines seulement.”

Art. 9

Dans le même chapitre, il est inséré un article 178*nonies* rédigé comme suit:

“Celui qui, indûment, produit, obtient pour soi-même ou pour autrui, importe, exporte, vend, transporte, diffuse ou met à disposition sous une autre forme, un quelconque dispositif, y compris des données informatiques, principalement conçu ou adapté pour permettre la commission des infractions prévues par le présent chapitre, sera puni d’un emprisonnement de six mois à trois ans et d’une amende de vingt-six euros à cinquante mille euros ou d’une de ces peines seulement.”

Art. 10

Dans l’article 192 du même code, remplacé par la loi du 12 juillet 1932, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “178*quinquies* à 178*septies*, 178*nonies*,” sont insérés entre les mots “177, alinéa 2,” et les mots “aux deux derniers alinéas de l’article 180”;

2° les mots “ou d’autres instruments de paiement autres que des espèces contrefaits ou falsifiés,” sont insérés entre les mots “de monnaies contrefaites ou altérées” et les mots “ou de papiers contrefaits ou falsifiés,”.

Art. 11

Dans l’article 192*ter*, inséré par la loi du 10 janvier 2005, les mots “178*quinquies* à 178*nonies*,” sont chaque fois insérés entre les mots “176 à 178,” et les mots “180, et 185 à 187*bis*,”.

Art. 8

In hetzelfde hoofdstuk wordt een artikel 178*octies* ingevoegd, luidende:

“Hij die nagemaakte of vervalste niet-contante betaal-instrumenten die hij te goeder trouw ontvangen heeft, opnieuw gebruikt of poogt te gebruiken, terwijl hij de ondeugdelijkheid ervan na ontvangst heeft vastgesteld, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot duizend euro of met een van die straffen alleen.”

Art. 9

In hetzelfde hoofdstuk wordt een artikel 178*nonies* ingevoegd, luidende:

“Hij die, onrechtmatig, enig instrument, met inbegrip van informaticagegevens, dat hoofdzakelijk is ontworpen of aangepast om die in dit hoofdstuk bedoelde misdrijven mogelijk te maken, vervaardigt, aanschafft voor zichzelf of voor een ander, invoert, uitvoert, verkoopt, vervoert, verspreidt of op enige andere manier ter beschikking stelt, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijftigduizend euro of met een van die straffen alleen.”

Art. 10

In artikel 192 van hetzelfde wetboek, vervangen bij de wet van 12 juli 1932, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “178*quinquies* tot 178*septies*, 178*nonies*,” “worden ingevoegd tussen de woorden “177, tweede lid,” en de woorden “180, laatste en voorlaatste lid”;

2° de woorden “, of van andere vervalste of nagemaakte niet-contante betaalinstrumenten,” worden ingevoegd tussen de woorden “van nagemaakte of geschonden munten” en de woorden “of van nagemaakt of vervalst papier,”.

Art. 11

In artikel 192*ter*, ingevoegd bij de wet van 10 januari 2005, worden de woorden “178*quinquies* tot 178*nonies*,” “telkens ingevoegd tussen de woorden “176 tot 178,” en de woorden “180 en 185 tot 187*bis*”.

Art. 12

Dans le livre II, titre III, du même Code, l'intitulé "Dispositions communes aux cinq chapitres précédents", avant l'article 213, est remplacé par l'intitulé "Dispositions communes aux six chapitres précédents".

Art. 13

Dans l'article 213 du même Code, les mots "instruments de paiement autres que les espèces," sont insérés entre les mots "coupons, billets," et le mot "sceaux".

Art. 14

L'article 470 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Sera puni des peines portées à l'article 468, comme s'il avait commis un vol avec violences ou menaces, celui qui aura obtenu, délibérément, à l'aide de violences ou de menaces, soit un bien, soit un avantage illicite."

Art. 15

Dans l'article 491, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 26 juin 2000, les mots "des effets, deniers, marchandises, billets, quittances, écrits de toute nature contenant ou opérant obligation ou décharge et qui lui avaient été remis à la condition de les rendre ou d'en faire un usage ou un emploi déterminé" sont remplacés par les mots "un bien mobilier ayant une valeur économique qui lui avait été remis à la condition de le rendre ou d'en faire un usage ou un emploi déterminé".

Art. 16

L'article 496, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 26 juin 2000, est remplacé par ce qui suit:

"Celui qui cherche à se procurer, pour lui-même ou pour autrui, avec une intention frauduleuse, un avantage économique illégal, soit en faisant usage de faux noms ou de fausses qualités, soit en employant des manoeuvres frauduleuses pour persuader l'existence de fausses entreprises, d'un pouvoir ou d'un crédit imaginaire, pour faire naître l'espérance ou la crainte d'un succès, d'un accident ou de tout autre événement chimérique, ou

Art. 12

In boek II, titel III, van hetzelfde Wetboek wordt het opschrift "Bepalingen aan de vijf vorige hoofdstukken gemeen", voor artikel 213, vervangen door het opschrift "Bepalingen aan de zes vorige hoofdstukken gemeen".

Art. 13

In artikel 213 van hetzelfde Wetboek worden de woorden "niet contante betaalinstrumenten," ingevoegd tussen de woorden "rente- of dividendbewijzen, biljetten," en het woord "zegels".

Art. 14

Artikel 470 van hetzelfde wetboek wordt vervangen als volgt:

"Met de straffen, bij het artikel 468 bepaald, wordt gestraft alsof hij een diefstal met geweld of bedreiging had gepleegd, hij die opzettelijk met behulp van geweld of bedreiging hetzij een goed, hetzij een ongeoorloofd voordeel verkrijgt."

Art. 15

In artikel 491, eerste lid, van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 26 juni 2000, worden de woorden "goederen, gelden, koopwaren, biljetten, kwijtingen, geschriften van om het even welke aard, die een verbintenis of een schuldbevrijding inhouden of teweegbrengen en die hem overhandigd zijn onder verplichting om ze terug te geven of ze voor een bepaald doel te gebruiken of aan te wenden" vervangen door de woorden "een roerend goed met economische waarde dat hem overhandigd is onder verplichting om het terug te geven of het voor een bepaald doel te gebruiken of aan te wenden".

Art. 16

Artikel 496, eerste lid, van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 26 juni 2000, wordt vervangen als volgt:

"Hij die, met bedrieglijk opzet, beoogt een onrechtmatig economisch voordeel voor zichzelf of voor een ander te verwerven, hetzij door gebruik te maken van valse namen of valse hoedanigheden, hetzij door listige kunstgrepen aan te wenden om te doen geloven aan het bestaan van valse ondernemingen, van een denkbeeldige macht of van een denkbeeldig krediet, om een goede afloop, een ongeval of enige andere hersenschimmige gebeurtenis

pour abuser autrement de la confiance ou de la crédulité, est puni d'un emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende de vingt-six euros à trois mille euros."

Art. 17

Dans l'article 505, alinéa 1er, 1°, remplacé par l'article 7 de loi du 7 avril 1995, les mots "les choses enlevées, détournées ou obtenues" sont remplacés par les mots "les biens enlevés, détournés, ou obtenus".

Donné à Bruxelles, le 6 juin 2023.

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le ministre de la Justice,

Vincent Van Quickenborne

te doen verwachten of te doen vrezen of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen of van de lichtgelovigheid, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot drieduizend euro."

Art. 17

In artikel 505, eerste lid, 1°, vervangen bij artikel 7 van de wet van 7 april 1995, wordt het woord "zaken" vervangen door de woorden "goederen".

Gegeven te Brussel, 6 juni 2023.

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Justitie,

Vincent Van Quickenborne

TABLEAU DE CORRESPONDANCE DIRECTIVE – PROJET DE LOI

Transposition de la directive 2019/713 du Parlement européen et du Conseil du 17 avril 2019 concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces et remplaçant la décision-cadre 2001/413/JAI du Conseil

Articles de la directive 2019/713 du Parlement européen et du Conseil du 17 avril 2019 concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces et remplaçant la décision-cadre 2001/413/JAI du Conseil	Articles du projet de loi	Dispositions modifiées du Code pénal
Art. 2, a)	Art. 4	178 ^{quater} CP
Art. 2, b)	Art. 4 + MvT	178 ^{quater} CP
Art. 3, a)	Art. 14-17	470, 491, 496 en 505 CP
Art. 3, b)	Art. 6 & 8	178 ^{sexies} en 178 ^{octies} CP
Art. 4, a)	Art. 14-16	470, 491 en 496 CP
Art. 4, b)	Art. 5	178 ^{quinquies} CP
Art. 4, c) en d)	Art. 7 & 17	178 ^{septies} en 505 CP
Art. 5, a)	Art 14-16	470, 491 en 496 CP
Art. 5, b)	Art. 5	178 ^{quinquies} CP
Art. 5, c)	Art. 7 & 17	178 ^{septies} en 505 CP
Art. 5, d)	Art. 7	178 ^{septies} CP
Art. 7	Art. 9	178 ^{nonies} CP

CONCORDANTIETABEL RICHTLIJN – WETSONTWERP

Omzetting van de Richtlijn 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad

Artikelen van de Richtlijn 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad	Artikelen van het wetsontwerp	Gewijzigde artikelen van het Strafwetboek
Art. 2, a)	Art. 4	178 ^{quater} Sw.
Art. 2, b)	Art. 4 + MvT	178 ^{quater} Sw.
Art. 3, a)	Art. 14-17	470, 491, 496 en 505 Sw.
Art. 3, b)	Art. 6 & 8	178 ^{sexies} en 178 ^{octies} Sw.
Art. 4, a)	Art. 14-16	470, 491 en 496 Sw.
Art. 4, b)	Art. 5	178 ^{quinqües} Sw.
Art. 4, c) en d)	Art. 7 & 17	178 ^{septies} en 505 Sw.
Art. 5, a)	Art 14-16	470, 491 en 496 Sw.
Art. 5, b)	Art. 5	178 ^{quinqües} Sw.
Art. 5, c)	Art. 7 & 17	178 ^{septies} en 505 Sw.
Art. 5, d)	Art. 7	178 ^{septies} Sw.
Art. 7	Art. 9	178 ^{nonies} Sw.

TABLEAU DE CORRESPONDANCE PROJET DE LOI – DIRECTIVE

Transposition de la Directive 2019/713 du Parlement européen et du Conseil du 17 avril 2019 concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces et remplaçant la décision-cadre 2001/413/ JAI du Conseil

Articles du projet de loi	Dispositions modifiées du Code pénal	Articles de la directive 2019/713 du Parlement européen et du Conseil du 17 avril 2019 concernant la lutte contre la fraude et la contrefaçon des moyens de paiement autres que les espèces et remplaçant la décision-cadre 2001/413/ JAI du Conseil
Art. 1	/	/
Art. 2	/	/
Art. 3	/	/
Art. 4	Art. 178 ^{quater}	Art. 2, a) en b)
Art. 5	Art. 178 ^{quinquies}	Art. 4, b) en 5, b)
Art. 6	Art. 178 ^{sexies}	Art. 3, b)
Art. 7	Art. 178 ^{septies}	Art. 4, c) en d), en 5, c) en d)
Art. 8	Art. 178 ^{octies}	Art. 3, b)
Art. 9	Art. 178 ^{nonies}	Art. 9
Art. 10	Art. 192	/
Art. 11	Art. 192 ^{ter}	/
Art. 12	/	/
Art. 13	Art. 213	/
Art. 14	Art. 470	Art. 3, a), 4, a) en 5, a)
Art. 15	Art. 491	Art. 3, a), 4, a) en 5, a)
Art. 16	Art. 496	Art. 3, a), 4, a) en 5, a)
Art. 17	Art. 505	Art. 3, a), 4, c) en d), en 5, c)

CONCORDANTIETABEL WETSONTWERP – RICHTLIJN

Omzetting van de Richtlijn 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad

Artikelen van het wetsontwerp	Gewijzigde artikelen van het Strafwetboek	Artikelen van de Richtlijn 2019/713 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de bestrijding van fraude met en vervalsing van niet-contante betaalmiddelen en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/413/JBZ van de Raad
Art. 1	/	/
Art. 2	/	/
Art. 3	/	/
Art. 4	Art. 178 <i>quater</i>	Art. 2, a) en b)
Art. 5	Art. 178 <i>quinquies</i>	Art. 4, b) en 5, b)
Art. 6	Art. 178 <i>sexies</i>	Art. 3, b)
Art. 7	Art. 178 <i>septies</i>	Art. 4, c) en d), en 5, c) en d)
Art. 8	Art. 178 <i>octies</i>	Art. 3, b)
Art. 9	Art. 178 <i>nonies</i>	Art. 9
Art. 10	Art. 192	/
Art. 11	Art. 192 <i>ter</i>	/
Art. 12	/	/
Art. 13	Art. 213	/
Art. 14	Art. 470	Art. 3, a), 4, a) en 5, a)
Art. 15	Art. 491	Art. 3, a), 4, a) en 5, a)
Art. 16	Art. 496	Art. 3, a), 4, a) en 5, a)
Art. 17	Art. 505	Art. 3, a), 4, c) en d), en 5, c)

COORDINATION DES ARTICLES

Texte de base

Texte de base adapté au projet de loi

Modifications du Code pénal

Chapitre IIter. - De la contrefaçon ou falsification des instruments de paiement autres que les espèces

Art. 178quater

Aux fins du présent chapitre, on entend par "instrument de paiement autre que les espèces" tout dispositif, objet ou enregistrement protégé non matériel ou matériel ou une combinaison de ces éléments, qui, à lui seul ou en liaison avec une procédure ou un ensemble de procédures, permet à son titulaire ou à son utilisateur d'effectuer un transfert d'argent ou de valeur monétaire, y compris par des moyens d'échange numériques et qui n'est pas visé par les chapitres I, II et IIbis de ce titre.

Art. 178quinquies

Celui qui aura contrefait ou falsifié un instrument de paiement autre que les espèces, sera puni d'un emprisonnement de six mois à cinq ans et d'une amende de cent euros à cent mille euros.

La tentative de ce délit sera punie de la même peine.

Art. 178sexies

Celui qui utilise ou tente d'utiliser des instruments de paiement autres que les espèces contrefaits ou falsifiés, sera puni d'un emprisonnement de six mois à trois ans et

d'une amende de vingt-six euros à cinquante mille euros.

Art. 178septies

Celui qui possède, détient, obtient pour lui-même ou pour autrui, importe, exporte, transporte, vend ou distribue des instruments de paiement autres que les espèces obtenus par des moyens illégaux, contrefaits ou falsifiés dans l'intention de les utiliser, sera puni d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de vingt-six euros à cinquante mille euros ou d'une de ces peines seulement.

La tentative de ce délit sera punie d'un emprisonnement de trois mois à un an et d'une amende de cinquante euros à mille euros ou d'une de ces peines seulement.

Art. 178octies

Celui qui, ayant reçu pour bons des instruments de paiement autres que les espèces contrefaits ou falsifiés, les aura remis en circulation après en avoir vérifié les vices après réception, sera puni d'un emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de vingt-six euros à mille euros, ou d'une de ces peines seulement.

Art. 178nonies

Celui qui, indûment, produit, obtient pour soi-même ou pour autrui, importe, exporte, vend, transporte, diffuse ou met à disposition sous une autre forme, un quelconque dispositif, y compris des données informatiques, principalement conçu ou adapté pour permettre la commission des infractions prévues par le présent chapitre, sera puni d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de vingt-six euros à cinquante mille euros ou d'une de ces peines seulement.

Art. 192

Les personnes coupables des infractions mentionnées aux articles 160 à 168, 169, alinéa 2, 171 à 176, 177, alinéa 2, aux deux derniers alinéas de l'article 180, aux articles 185*bis*, 186, alinéas 2 à 4, 187*bis*, 497, alinéa 2, et à l'article 497*bis*, alinéa 1, seront exemptes de peines si, avant toute émission de monnaies contrefaites ou altérées ou de papiers contrefaits ou falsifiés, et avant toutes poursuites, elles en ont donné connaissance et révélé les auteurs à l'autorité.

Art. 192

Les personnes coupables des infractions mentionnées aux articles 160 à 168, 169, alinéa 2, 171 à 176, 177, alinéa 2, **178quinquies à 178septies, 178nonies**, aux deux derniers alinéas de l'article 180, aux articles 185*bis*, 186, alinéas 2 à 4, 187*bis*, 497, alinéa 2, et à l'article 497*bis*, alinéa 1, seront exemptes de peines si, avant toute émission de monnaies contrefaites ou altérées **ou d'autres instruments de paiement autres que des espèces contrefaits ou falsifiés**, ou de papiers contrefaits ou falsifiés, et avant toutes poursuites, elles en ont donné connaissance et révélé les auteurs à l'autorité.

Art. 192ter

§ 1er. Quiconque, ayant été condamné à une peine d'emprisonnement de plus de cinq ans, par une juridiction d'un État membre de l'Union européenne pour des faits visés aux articles 160 à 170, 173, 176 à 178, 180, et 185 à 187*bis*, aura commis à nouveau un de ces faits, pourra être condamné à la réclusion de dix ans à quinze ans, si ce fait est une crime emportant la réclusion de cinq ans à dix ans. Si ce fait est une crime emportant la réclusion de dix ans à quinze ans, il pourra être condamné à la réclusion de quinze ans à vingt ans. Il sera condamné à la réclusion de dix-sept ans au moins, si ce fait est une crime emportant la réclusion de quinze ans à vingt ans.

§ 2. Quiconque, ayant été condamné à une peine d'emprisonnement de plus de cinq ans, par une juridiction d'un État membre de l'Union européenne pour des faits visés aux articles 160 à 170, 173, 176 à 178, 180, et 185 à 187*bis*, aura commis à nouveau un de ces faits, pourra être condamné à une peine double du maximum porté par la loi contre ce fait, si ce fait est un délit

§ 3. Quiconque, ayant été condamné à une peine d'emprisonnement d'un an au moins, par une juridiction d'un État membre de l'Union européenne pour des faits visés aux articles 160

Art. 192ter

§ 1er. Quiconque, ayant été condamné à une peine d'emprisonnement de plus de cinq ans, par une juridiction d'un État membre de l'Union européenne pour des faits visés aux articles 160 à 170, 173, 176 à 178, **178quinquies à 178nonies**, 180, et 185 à 187*bis*, aura commis à nouveau un de ces faits, pourra être condamné à la réclusion de dix ans à quinze ans, si ce fait est une crime emportant la réclusion de cinq ans à dix ans. Si ce fait est une crime emportant la réclusion de dix ans à quinze ans, il pourra être condamné à la réclusion de quinze ans à vingt ans. Il sera condamné à la réclusion de dix-sept ans au moins, si ce fait est une crime emportant la réclusion de quinze ans à vingt ans.

§ 2. Quiconque, ayant été condamné à une peine d'emprisonnement de plus de cinq ans, par une juridiction d'un État membre de l'Union européenne pour des faits visés aux articles 160 à 170, 173, 176 à 178, **178quinquies à 178nonies**, 180, et 185 à 187*bis*, aura commis à nouveau un de ces faits, pourra être condamné à une peine double du maximum porté par la loi contre ce fait, si ce fait est un délit

§ 3. Quiconque, ayant été condamné à une peine d'emprisonnement d'un an au moins, par une juridiction d'un État membre de l'Union européenne pour des faits visés aux articles 160

à 170, 173, 176 à 178, 180, et 185 à 187*bis*, aura commis à nouveau un de ces faits, pourra être condamné à une peine double du maximum porté par la loi contre ce fait, si ce fait est un délit.

à 170, 173, 176 à 178, **178quinquies** à **178nonies**, 180, et 185 à 187*bis*, aura commis à nouveau un de ces faits, pourra être condamné à une peine double du maximum porté par la loi contre ce fait, si ce fait est un délit.

Art. 213

L'application des peines portées contre ceux qui auront fait usage des monnaies, effets, coupons, billets, sceaux, timbres, poinçons, marques, dépêches télégraphiques et écrits contrefaits, fabriqués ou falsifiés, n'aura lieu qu'autant que ces personnes auront fait usage de la chose fausse, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire.

Art. 213

L'application des peines portées contre ceux qui auront fait usage des monnaies, effets, coupons, billets, **instruments de paiement autres que les espèces**, sceaux, timbres, poinçons, marques, dépêches télégraphiques et écrits contrefaits, fabriqués ou falsifiés, n'aura lieu qu'autant que ces personnes auront fait usage de la chose fausse, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire.

Art. 470

Sera puni des peines portées à l'article 468, comme s'il avait commis un vol avec violences ou menaces, celui qui aura extorqué, à l'aide de violences ou de menaces, soit des fonds, valeurs, objets mobiliers, obligations, billets, promesses, quittances, soit la signature ou la remise d'un document quelconque contenant ou opérant obligation, disposition ou décharge.

Art. 470

Sera puni des peines portées à l'article 468, comme s'il avait commis un vol avec violences ou menaces, celui qui aura obtenu, **délibérément, à l'aide de violences ou de menaces, soit un bien, soit un avantage illicite.**

Art. 491, alinéa 1er

Quiconque aura frauduleusement soit détourné, soit dissipé au préjudice d'autrui, des effets deniers, marchandises, billets, quittances, écrits de toute nature contenant ou opérant obligation ou décharge et qui lui avaient été remis à la condition de les rendre ou d'en faire un usage ou un emploi déterminé, sera puni d'un emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende de vingt-six euros à cinq cents euros.

Art. 491, alinéa 1er

Quiconque aura frauduleusement soit détourné, soit dissipé au préjudice d'autrui, **un bien mobilier ayant une valeur économique qui lui avait été remis à la condition de le rendre ou d'en faire un usage ou un emploi déterminé**, sera puni d'un emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende de vingt-six euros à cinq cents euros.

Art. 496, alinéa 1er

Quiconque, dans le but de s'approprier une chose appartenant à autrui, se sera fait remettre

Art. 496, alinéa 1er

Celui qui cherche à se procurer, pour lui-même ou pour autrui, avec une intention frauduleuse,

ou délivrer des fonds, meubles, obligations, quittances, décharges, soit en faisant usage de faux noms ou de fausses qualités, soit en employant des manœuvres frauduleuses pour persuader l'existence de fausses entreprises, d'un pouvoir ou d'un crédit imaginaire, pour faire naître l'espérance ou la crainte d'un succès, d'un accident ou de tout autre événement chimérique, ou pour abuser autrement de la confiance ou de la crédulité, sera puni d'un emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende de vingt-six euros à trois mille euros.

un avantage économique illégal, soit en faisant usage de faux noms ou de fausses qualités, soit en employant des manœuvres frauduleuses pour persuader l'existence de fausses entreprises, d'un pouvoir ou d'un crédit imaginaire, pour faire naître l'espérance ou la crainte d'un succès, d'un accident ou de tout autre événement chimérique, ou pour abuser autrement de la confiance ou de la crédulité, est puni d'un emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende de vingt-six euros à trois mille euros.

Art. 505, alinéa 1er, 1°

Seront punis d'un emprisonnement de quinze jours à cinq ans et d'une amende de vingt-six euros à cent mille euros ou d'une de ces peines seulement:

1° ceux qui auront recelé, en tout ou en partie, les choses enlevées, détournées ou obtenues à l'aide d'un crime ou d'un délit;

2° ceux qui auront acheté, reçu en échange ou à titre gratuit, possédé, gardé ou géré des choses visées à l'article 42, 3°, alors qu'ils connaissaient ou devaient connaître l'origine de ces choses au début de ces opérations;

3° ceux qui auront converti ou transféré des choses visées à l'article 42, 3°, dans le but de dissimuler ou de déguiser leur origine illicite ou d'aider toute personne qui est impliquée dans la réalisation de l'infraction d'où proviennent ces choses, à échapper aux conséquences juridiques de ses actes;

4° ceux qui auront dissimulé ou déguisé la nature, l'origine, l'emplacement, la disposition, le mouvement ou la propriété des choses visées à l'article 42, 3°, alors qu'ils connaissaient ou devaient connaître l'origine de ces choses au début de ces opérations.

Art. 505, alinéa 1er, 1°

Seront punis d'un emprisonnement de quinze jours à cinq ans et d'une amende de vingt-six euros à cent mille euros ou d'une de ces peines seulement:

1° ceux qui auront recelé, en tout ou en partie, **les biens enlevés, détournés, ou obtenus** à l'aide d'un crime ou d'un délit;

2° ceux qui auront acheté, reçu en échange ou à titre gratuit, possédé, gardé ou géré des choses visées à l'article 42, 3°, alors qu'ils connaissaient ou devaient connaître l'origine de ces choses au début de ces opérations;

3° ceux qui auront converti ou transféré des choses visées à l'article 42, 3°, dans le but de dissimuler ou de déguiser leur origine illicite ou d'aider toute personne qui est impliquée dans la réalisation de l'infraction d'où proviennent ces choses, à échapper aux conséquences juridiques de ses actes;

4° ceux qui auront dissimulé ou déguisé la nature, l'origine, l'emplacement, la disposition, le mouvement ou la propriété des choses visées à l'article 42, 3°, alors qu'ils connaissaient ou devaient connaître l'origine de ces choses au début de ces opérations.

COÖRDINATIE VAN DE ARTIKELEN

Basistekst

Basistekst aangepast aan het wetsontwerp

Wijzigingen van het Strafwetboek**Hoofdstuk IIter. Namaking of vervalsing van
niet-contante betaalinstrumenten*****Art. 178quater***

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder niet-contant betaalinstrument verstaan een immaterieel of materieel, beveiligd apparaat of voorwerp of een immateriële of materiële, beveiligde registratie, of een combinatie daarvan, waarmee de houder of gebruiker, al dan niet in combinatie met een procedure of geheel van procedures, geld of monetaire waarde kan overmaken, waaronder door middel van digitale betaalmiddelen, en dat niet wordt beoogd in de hoofdstukken I, en II en IIbis van deze titel.

Art. 178quinquies

Hij die een niet-contant namaakt of vervalst, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar en met geldboete van honderd euro tot honderdduizend euro.

Poging tot dat wanbedrijf wordt gestraft met dezelfde straf.

Art. 178sexies

Hij die nagemaakte of vervalste niet-contante betaalinstrumenten gebruikt of poogt te gebruiken, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijftigduizend euro.

Art. 178septies

Hij die onrechtmatig verkregen, nagemaakte of vervalste niet-contante betaalinstrumenten bezit, voorhanden heeft, aanschafft voor zichzelf of voor een ander, invoert, uitvoert, vervoert, verkoopt of verspreidt met het oogmerk om deze te gebruiken, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijftigduizend euro of met een van die straffen alleen.

Poging tot dat wanbedrijf wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot een jaar en met geldboete van vijftig euro tot duizend euro of met een van die straffen alleen.

Art. 178octies

Hij die nagemaakte of vervalste niet-contante betaalinstrumenten die hij te goeder trouw ontvangen heeft, opnieuw gebruikt of poogt te gebruiken, terwijl hij de ondeugdelijkheid ervan na ontvangst heeft vastgesteld, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot duizend euro of met een van die straffen alleen.

Art. 178nonies

Hij die, onrechtmatig, enig instrument, met inbegrip van informaticagegevens, dat hoofdzakelijk is ontworpen of aangepast om die in dit hoofdstuk bedoelde misdrijven mogelijk te maken, vervaardigt, aanschafft voor zichzelf of voor een ander, invoert, uitvoert, verkoopt, vervoert, verspreidt of op enige andere manier ter beschikking stelt, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijftigduizend euro of met een van die straffen alleen.

Art. 192

Personen die schuldig zijn aan een der misdrijven, omschreven in de artikelen 160 tot 168, 169, tweede lid, 171 tot 176, 177, tweede lid, 180, laatste en voorlaatste lid, 185*bis*, 186, tweede tot vierde lid, 187*bis*, 497, tweede lid, en 497*bis*, eerste lid, blijven vrij van straf, indien zij, vóór enige uitgifte van nagemaakte of geschonden munten of van nagemaakt of vervalst papier en vóór enige vervolging, die misdrijven en hun daders aan de overheid kenbaar maken.

Art. 192

Personen die schuldig zijn aan een der misdrijven, omschreven in de artikelen 160 tot 168, 169, tweede lid, 171 tot 176, 177, tweede lid, **178quinquies tot 178septies, 178nonies**, 180, laatste en voorlaatste lid, 185*bis*, 186, tweede tot vierde lid, 187*bis*, 497, tweede lid, en 497*bis*, eerste lid, blijven vrij van straf, indien zij, vóór enige uitgifte van nagemaakte of geschonden munten, **of van andere vervalste of nagemaakte niet-contante betaalinstrumenten**, of van nagemaakt of vervalst papier en vóór enige vervolging, die misdrijven en hun daders aan de overheid kenbaar maken.

Art. 192ter

§ 1. Hij die, na tot een gevangenisstraf van meer dan vijf jaar te zijn veroordeeld door een rechtscollège van een lid-Staat van de Europese Unie wegens feiten bedoeld in de artikelen 160 tot 170, 173, 176 tot 178, 180 en 185 tot 187*bis*, één van deze feiten opnieuw pleegt, kan worden veroordeeld met opsluiting van tien tot vijftien jaar indien dit feit een misdaad is die strafbaar is met opsluiting van vijf tot tien jaar. Indien dit feit een misdaad is die strafbaar is met opsluiting van tien tot vijftien jaar, kan hij worden veroordeeld tot opsluiting van vijftien tot twintig jaar. Hij wordt veroordeeld tot een opsluiting van minstens zeventien jaar indien dit feit een misdaad is die strafbaar is met opsluiting van vijftien tot twintig jaar.

§ 2. Hij die, na tot een gevangenisstraf van meer dan vijf jaar te zijn veroordeeld door een rechtscollège van een lid-Staat van de Europese Unie wegens feiten bedoeld in de artikelen 160 tot 170, 173, 176 tot 178, 180 en 185 tot 187*bis*, één van deze feiten opnieuw pleegt, kan worden veroordeeld tot het dubbele van het maximum van de straf, bij de wet op dit feit gesteld, indien dit feit een wanbedrijf is.

Art. 192ter

§ 1. Hij die, na tot een gevangenisstraf van meer dan vijf jaar te zijn veroordeeld door een rechtscollège van een lid-Staat van de Europese Unie wegens feiten bedoeld in de artikelen 160 tot 170, 173, 176 tot 178, **178quinquies tot 178nonies**, 180 en 185 tot 187*bis*, één van deze feiten opnieuw pleegt, kan worden veroordeeld met opsluiting van tien tot vijftien jaar indien dit feit een misdaad is die strafbaar is met opsluiting van vijf tot tien jaar. Indien dit feit een misdaad is die strafbaar is met opsluiting van tien tot vijftien jaar, kan hij worden veroordeeld tot opsluiting van vijftien tot twintig jaar. Hij wordt veroordeeld tot een opsluiting van minstens zeventien jaar indien dit feit een misdaad is die strafbaar is met opsluiting van vijftien tot twintig jaar.

§ 2. Hij die, na tot een gevangenisstraf van meer dan vijf jaar te zijn veroordeeld door een rechtscollège van een lid-Staat van de Europese Unie wegens feiten bedoeld in de artikelen 160 tot 170, 173, 176 tot 178, **178quinquies tot 178nonies**, 180 en 185 tot 187*bis*, één van deze feiten opnieuw pleegt, kan worden veroordeeld tot het dubbele van het maximum van de straf, bij de wet op dit feit gesteld, indien dit feit een wanbedrijf is.

§ 3. Hij die, na tot een gevangenisstraf van ten minste een jaar te zijn veroordeeld door een rechtscollège van een lid-Staat van de Europese Unie wegens feiten bedoeld in de artikelen 160 tot 170, 173, 176 tot 178, 180 en 185 tot 187bis, één van deze feiten opnieuw pleegt, kan worden veroordeeld tot het dubbele van het maximum van de straf, bij de wet op dit feit gesteld, indien dit feit een wanbedrijf is.

§ 3. Hij die, na tot een gevangenisstraf van ten minste een jaar te zijn veroordeeld door een rechtscollège van een lid-Staat van de Europese Unie wegens feiten bedoeld in de artikelen 160 tot 170, 173, 176 tot 178, **178quinquies tot 178nonies**, 180 en 185 tot 187bis, één van deze feiten opnieuw pleegt, kan worden veroordeeld tot het dubbele van het maximum van de straf, bij de wet op dit feit gesteld, indien dit feit een wanbedrijf is.

Art. 213

De toepassing van de straffen, gesteld tegen hen die gebruik maken van de munten, effecten, rente- of dividendbewijzen, biljetten, zegels, stempels, merken, telegrammen en geschriften welke nagemaakt, valselijk opgemaakt of vervalst zijn, heeft slechts plaats voor zover die personen van de valse zaak gebruik maken met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden.

Art. 213

De toepassing van de straffen, gesteld tegen hen die gebruik maken van de munten, effecten, rente- of dividendbewijzen, biljetten, **niet contante betaalinstrumenten**, zegels, stempels, merken, telegrammen en geschriften welke nagemaakt, valselijk opgemaakt of vervalst zijn, heeft slechts plaats voor zover die personen van de valse zaak gebruik maken met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden.

Art. 470

Met de straffen, bij het artikel 468 bepaald, wordt gestraft alsof hij een diefstal met geweld of bedreiging had gepleegd, bij die met behulp van geweld of bedreiging afperst, hetzij gelden, waarden, roerende voorwerpen, schuldbrieven, biljetten, promessen, kwijtingen, hetzij de ondertekening of de afgifte van enig stuk dat een verbintenis, beschikking of schuldbevrijding inhoudt of teweegbrengt.

Art. 470

Met de straffen, bij het artikel 468 bepaald, wordt gestraft alsof hij een diefstal met geweld of bedreiging had gepleegd, hij die opzettelijk met behulp van geweld of bedreiging hetzij een goed, hetzij een ongeoorloofd voordeel verkrijgt.

Art. 491, eerste lid

Hij die ten nadele van een ander goederen, gelden, koopwaren, biljetten, kwijtingen, geschriften van om het even welke aard, die een verbintenis of een schuldbevrijding inhouden of teweegbrengen en die hem overhandigd zijn onder verplichting om ze terug te geven of ze voor een bepaald doel te gebruiken of aan te wenden, bedrieglijk verduistert of verspilt, wordt gestraft met gevangenisstraf van een

Art. 491, eerste lid

Hij die ten nadele van een ander **een roerend goed met economische waarde dat hem overhandigd is onder verplichting om het terug te geven of het voor een bepaald doel te gebruiken of aan te wenden**, bedrieglijk verduistert of verspilt, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijfhonderd euro.

maand tot vijf jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijfhonderd euro.

Art. 496, eerste lid

Hij die, met het oogmerk om zich een zaak toe te eigenen die aan een ander toebehoort, zich gelden, roerende goederen, verbintenissen, kwijtingen, schuldbevrijdingen doet afgeven of leveren, hetzij door het gebruik maken van valse namen of valse hoedanigheden, hetzij door het aanwenden van listige kunstgrepen om te doen geloven aan het bestaan van valse ondernemingen, van een denkbeeldige macht of van een denkbeeldig krediet, om een goede afloop, een ongeval of enige andere hersenschimmige gebeurtenis te doen verwachten of te doen vrezen of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen of van de lichtgelovigheid, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot drieduizend euro.

Art. 496, eerste lid

Hij die, met bedrieglijk opzet, beoogt een onrechtmatig economisch voordeel voor zichzelf of voor een ander te verwerven, hetzij door gebruik te maken van valse namen of valse hoedanigheden, hetzij door listige kunstgrepen aan te wenden om te doen geloven aan het bestaan van valse ondernemingen, van een denkbeeldige macht of van een denkbeeldig krediet, om een goede afloop, een ongeval of enige andere hersenschimmige gebeurtenis te doen verwachten of te doen vrezen of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen of van de lichtgelovigheid, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot drieduizend euro.

Art. 505, eerste lid, 1°

Met gevangenisstraf van vijftien dagen tot vijf jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot honderdduizend euro of met een van die straffen alleen worden gestraft:

1° zij die weggenomen, verduisterde of door misdaad of wanbedrijf verkregen zaken of een gedeelte ervan helen;

2° zij die zaken bedoeld in artikel 42, 3°, kopen, ruilen of om niet ontvangen, bezitten, bewaren of beheren, ofschoon zij op het ogenblik van de aanvang van deze handelingen, de oorsprong van die zaken kenden of moesten kennen;

3° zij die de zaken, bedoeld in artikel 42, 3°, omzetten of overdragen met de bedoeling de illegale herkomst ervan te verbergen of te verdoezelen of een persoon die betrokken is bij een misdrijf waaruit deze zaken voortkomen, te helpen ontkomen aan de rechtsgevolgen van zijn daden;

Art. 505, eerste lid, 1°

Met gevangenisstraf van vijftien dagen tot vijf jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot honderdduizend euro of met een van die straffen alleen worden gestraft:

1° zij die weggenomen, verduisterde of door misdaad of wanbedrijf verkregen **goederen** of een gedeelte ervan helen;

2° zij die zaken bedoeld in artikel 42, 3°, kopen, ruilen of om niet ontvangen, bezitten, bewaren of beheren, ofschoon zij op het ogenblik van de aanvang van deze handelingen, de oorsprong van die zaken kenden of moesten kennen;

3° zij die de zaken, bedoeld in artikel 42, 3°, omzetten of overdragen met de bedoeling de illegale herkomst ervan te verbergen of te verdoezelen of een persoon die betrokken is bij een misdrijf waaruit deze zaken voortkomen, te helpen ontkomen aan de rechtsgevolgen van zijn daden;

4° zij die de aard, oorsprong, vindplaats, vervreemding, verplaatsing of eigendom van de in artikel 42, 3°, bedoelde zaken verhelen of verhullen, ofschoon zij op het ogenblik van de aanvang van deze handelingen de oorsprong van die zaken kenden of moesten kennen.

4° zij die de aard, oorsprong, vindplaats, vervreemding, verplaatsing of eigendom van de in artikel 42, 3°, bedoelde zaken verhelen of verhullen, ofschoon zij op het ogenblik van de aanvang van deze handelingen de oorsprong van die zaken kenden of moesten kennen.